

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD március 9.

67. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foucière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Jam proximus . . .

A magyar párt hosszú tétlenség után ismét munkába fogott, hogy a Vajdaság magyar népét igyekezze együtt tartani a szentai nagygyűlésen megalkotott pártkeretek között. *Jam proximus ardet Ucalegon.* Az utolsó pillanatban határozta el magát a pártvezetőség, hogy akciót indít, miután eddigi dermedt mozdulatlanságának következményei aggasztóan kezdtek mutatkozni tömegei politikai szétforgácsolódásában.

A választásokon a jugoszláviai magyar nép szavazatai a magyar párt, a radikálisok és a demokraták között oszlottak meg és az egységnek ez a hiánya azóta is többiben megnyilvánult anélkül, hogy a magyar párt vezetői ennek konzekvenciáit levonták volna. Így történt, hogy a radikálisok mult heti szentai népgyűlésén nagyszámu küldöttségekkel képviseltette magát a Tisza-menti községek magyar népe is, feltárta sérelmeit és előterjesztette kívánásait a radikális képviselők előtt, mintha nem is volna magyar párt, amely a magyar kisebbség akaratának *de jure* a legilletékesebb végrehajtó szerve. A Tisza-vidék magyarságának ez az önálló politikai orientációja adhatott közvetlen okot arra, hogy a magyar párt lépjen ki végre passzivitásából és iparkodjék a szétszédő nyáját visszaterelni a párt-egység karámjába.

Az adai magyar párt népgyűlése, amelyen a párt országos elnöke igen bölcs, gerinces és politikai beszédben ismertette a további szervezkedés irányelveit, nyilvánvalóan ellenszulya kívánt lenni a tisza-vidéki magyarság mult heti szentai kirándulásának. A magyar párt csak úgy adhatja tanujelét létjogosultságának, ha demonstrálja, hogy a Vajdaság magyar népe az ő irányítása alatt áll. Akár harcot kell folytatni a kormány ellen, akár paktumot kell vele kötni a kisebbségi jogokért, egy nemzetiségi párt vezetői csak a tömegekkel állandóan és eredményesen fenntartott szoros kontaktus által válhatnak politikai tényezőkké, akiknek állásfoglalása el nem hanyagolható súlyt jelent a pártok küzdelmének mérlegén. A nép és politikai kapcsolatainak bensőségét nélkülözve a magyar párt eddigi működése és a sikertelenség főleg erre az egy körülményre vezethető vissza.

Maga az adai népgyűlés nem döntheti el azt a kérdést, hogy a Vajdaság magyar népének többsége a politikai szervezkedés melyik formáját teszi magáévá. Az az akció azonban, amely első lépése az adai gyűlés, mindenesetre hozzá fog járulni a

helyzet tisztázásához és világosságot fog deríteni sok olyan problémára, amely körül annyi meddő vita folyt. A most meginduló agitációval a magyar pártnak a következő kérdésekre kell választ sürgetnie: Helyesli-e az ország magyar népe azt a politikát, amit a vezetők eddig követtek? Bizik-e továbbra is a szentai nagygyűlésen megválasztott tisztikarban? Általán nem kíván-e gyökeres változásokat az

országos pártokhoz való viszony tekintetében?

Ha a vajdasági magyar nép a mostani vezérek mellett nyilatkozik meg, akkor a vezetőség újult erővel, friss lendülettel és tapasztalatokon okulva állhat a kisebbségi mozgalom élére, abban a tudatban, hogy félmillió jugoszláviai magyar bizalmának letéteményese és érdekeinek egyedül hivatott őre. Ha pedig a magyarság akarata az al-

kormányos harc vezérkari személynének és stratégiájának kicserélését követelné, akkor elkerülhetetlen volna az eddigi állapot likvidálása és a kisebbségi politika utakra új terelődne.

Akarmelyik eshetőség következik be, a magyarság több hasznát fogja látni, mint annak, semmittevésnek, amelyben a magyar párt egészen mostanáig respedt a választásokon szenvedett kudarc hatása alatt.

Borzalmas vihar az Adrián

Több hajó elsülyedt — Felborult egy vonat Dalmáciában

Splitből jelentik: Szombaton és vasárnap óriási vihar dult az Adrián, különösen a dalmát partok közelében tombolt orkányszerű szélvész, amely óránként száz kilométeres sebességgel száguldott végig Dalmácián. A trieszti Lloyd *Palatino* nevű személyszállító hajója, amely Kairóba volt uton, a vihar elől bemenekült a szibeniki kikötőbe. Több nagy hajó más kikötők-

ben keresett menedéket, kisebb hajók és halászbárkák azonban a vihar áldozatai lettek. Split közelében elpusztult a *Zeno* nevű olasz gőzös, a legénység azonban megmenekült. *Több hajó sorsáról még nincs semmi hír.*

Splitben a villanyvezetékeket letépte a vihar, nagyon sok ház meg rongálódott és a fákat tövestől csavarta ki a szél.

Mravinyac község közelében a spliti vasutvonalon egy személyvonatot felfordított a szél. Két utas súlyosan megsebesült, többen könnyű sérülést szenvedtek. A szerencsétlenség egy szakadék közvetlen közelében történt és ha csak néhány másodperccel később dobja ki a vonatot a vágányokról a szél, a legborzalmasabb katasztrófa történt volna.

A rifkabilok áttörték a spanyol frontot

A spanyolok offenzívája kudarcot vallott

Londonból jelentik: A lapok értesülései szerint a spanyolok marokkói offenzívája *súlyos kudarcra végződött.* A két napos harcban a spanyol csapatok teljes vereséget szenvedtek. A rifkabilok a déli részen áttörték a frontot és másfél kilométerre meg-

közelítették Tetuant. Az ütközetben a legnagyobb veszteséget az idegen légió szenvedte, melynek vezetője maga is halálosan megsebesült.

Az Angera és Djebala nevű törzsek, melyek a legutóbb meghódítottak a spanyoloknak, újból

fegyvert loptak és csatlakoztak Abd el Krim csapataihoz. A spanyol hadvezetőséget a két törzs elpártolása igen kellemetlen helyzetbe hozta, mert ezzel megszakadt a szükséges összeköttetés a déli és északi csapatrészek között.

Újból Briand kap megbízást kormányalakításra

Vállalkozásának meggyúsulása esetén Caillaux vagy Herriot alakít kormányt

Párisból jelentik: A kormányváltás megoldása nagy nehézségekbe ütközik, mert a kamara pártjai között igen élesek az ellentétek és még a szavazati javaslatok elfogadására sem lehet többséget biztosítani. A közhangulat azonban az, hogy a *krízist a legsürgősebben meg kell oldani és Briand, aki hétfőn délelőtt érkezett vissza Párisba, maga is kijelentette hogy feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a kormányváltás egy-két napon belül megoldást nyerjen.*

A helyzetet általában úgy itélik meg, hogy

csak bal felé orientálódó kormány tudja Briand örökét átvenni és a kamara feloszlatását elkerülni. A legkomolyabb esélyei Caillauxnak és Herriotnak van.

Abban teljes a megegyezés a baloldali szocialistáitól kezdve egészen a szélső jobboldalig, hogy a *külsügyi tárcát feltétlenül Briandnak kell megtartania.* Sok esélye van egy fiatal új embernek, *Pietrinek,* aki Caillaux bizalmas barátja és akire Caillaux kormányalakítása esetén a pénzügyi tárcát bízna.

Doumergue köztársasági elnök hétfőn megkezdte a kibontakozási tárgyalásokat. Az elnök reggel érkezett vissza Lyonból és negyed tizenegyre fogadta Briandot, akivel husz percig folytatott megbeszélést. A lemondott miniszterelnök után a köztársasági elnök *Doumert,* a szenátus elnökét és *Herriot* kamarai elnököt fogadta.

A délutáni párisi lapok a legvalószínűbbnek tartják, hogy újból Briand fog kormányt ala-

kítani, azonban eddigi kormányát lényegesen rekonstruálni fogja.

A kibontakozási tárgyalások a legjobb esetben is csak kedden vezethetnek eredményre.

A *Matin* szerint úgy *Doumer,* mint *Herriot*

azt ajánlották *Doumergue*nek, hogy újból Briandot bizza meg kormányalakítással.

A radikális szocialisták hétfőn délután ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy csak olyan kormányt támogatnak, amely a párt 1924-ben tartott kongresszusának programját magáévá teszi. A párt a legszívesebben venné, ha Herriot, vagy *Briand* alakítaná meg az új kormányt és a pénzügyi tárcát *Caillaux* vállalná.

Ítélet

a lázárköldi földperben

A felebbviteli bíróság a lázárköldi németeknek ítélte a vitás földeket

Sokat foglalkoztatta a közvéleményt esztendőnkön át a lázárköldi birtokper. A torontálmegyei Lázárköld határában terül el a gróf Harmonkourt és gróf Pallavicini-féle birtok, amelyet a háboru alatt a budapesti Altruista-bank vett meg és a kilencezer holdas birtokot Lázárköld, Martinica, Écska, Katarina és Klek községek kiscgazdáinak adta el öt-tizenöt holdas parcellákban. A vételárat a vevőknek a megállapodás szerint az Altruista-bank velükibecszerelők megbízottjának, Loch Jakabnak kellett fizetni fél éves részletekben.

A forradalom után Loch Jakab nem fogadta el többé a részletfizetéseket s a részleteket a németek akkor bírói letébe helyezték.

A jugoszláv állam megalakulása után a torontálmegyei főispán *rendeletet* adott ki, amelyben a már ártirt földeket *elvette* a németektől és azokat negyvennyolc dobrovoljacnak ítélte oda, akik ezeket a földeket, hivatkozással az agrárreformra, a maguk számára kérték.

A dobrovoljacok annak idején erőszakokkal kergették el földjeikről a lázárköldi németeket és mert ezek vonakodtak az erőszaknak engedni, a dobrovoljacok megtámadták és véresre verték őket.

A németek erre büntető feljelentést tettek támadóik ellen. Ez a per még nincs elintézve, míg az a per, amelyet a földjeik tulajdonjogáért indítottak, most fejeződött be a noviszádi felebbviteli bíróság dr. Savkovic Jován tanácsa előtt.

A földjeikből kiforgatott németek közül egyelőre csak négyen: *Friedrich Péter, Raier Krisztina, Gertner Julianna és Loch József* indítottak tulajdonjoguk elismerése iránti pert dr. *Radoszavlevics István* velükibecszerelők ügyvéd útján, míg az alperes Altruista-bankot dr. *Gavrilla Emil* és a negyvennyolc dobrovoljacot dr. *Zsupanszki Szlávko* becskerelők ügyvédek képviselték. Utóbbiak kifogást emeltek a becskerelők törvényszék illetékessége ellen s a vitás ügyben az agrárhivatal illetékességét kívánták kimondani. A becskerelők kerü-

leti törvényszék azonban illetékesnek mondotta ki magát és 1923 október hó 23-ikán kötelezte a bankot, hogy a *perelt tizennégy hold földet 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett tartozik a felperes Friedrich Péter és társának át-*

adni és köteles az összes perköltéseket viselni.

A noviszádi felebbviteli bíróság — mint Noviszadról jelentik — most egész terjedelmében jóváhagyta az ítéletet, mely jogerőssé vált.

BOLDOG VÁROS

Noviszád másfélmillió dolláros kölcsönajánlatot kapott

Noviszád város már huzamosabb ideje keres megfelelő, hosszú lejáratu devizakölcsönt, amelyet beruházásokra akar fordítani.

A kölcsöntérnyalásokat eddig csak a vajdasági városok szövetsége útján folytatták, de azok alig haladtak előre. Az amerikai kölcsönajánlatok feltételei igen súlyosak és elfogadhatatlanok voltak. Az amerikaiak hivatkoztak a magyar városok amerikai kölcsönfeltételeire és mint-hogy azok a városokra nézve kedvezőlenek voltak, azokon tulmenő kedvezményeket nem akartak nyújtani.

Most egy *danzigi német nagybanc* komolyan érdeklődött Noviszád kölcsöne iránt, sőt szóbelileg a bank megbízottja legnagyobb részben nagy körvonalakban ajánlatot tett *másfél millió dolláros beruházási kölcsönre, kilencvennyolcas árfolyamon, 8 és fél százalékos törlesztési annuitás és kamat mellett harminc évre.*

Az ajánlat rendkívül kedvező olyanira, hogy még a kölcsönből létesítendő vízvezeték és csatornázási művek jövedelme is fedezné a kölcsön annuitását.

A város vezetősége a danzigi német bankkal a tárgyalásokat folytatja.

Lejárt a légszeszgyár üzembehelyezésére kiirt pályázat

A város kiszélesített tanácsa tudvalevőleg felhatalmazta a szűkebb városi tanácsot, hogy a háboru óta üzemben kívül helyezett légszeszgyárat ismét üzemképessé tegye és a munkálatok elvégzésére pályázatot írjon ki, amely szombaton jött le.

A munkálatokat a város 700.000 dinárban irányozta elő. Hat irásos pályázat érkezett, amelyeknek végösszege mind az előirányzott összeg körül forog.

A hat pályázó között van a híres bécsi Manouschek-gyár, a noviszádi Elektra rt. és még négy belföldi cég.

A légszeszgyár-kérdés megoldását hátráltatja az építésügyi miniszterium beavatkozása. A miniszter hétfőn arról

értesítette a várost, hogy a légszeszgyár megvizsgálására a vasutügyi és az építésügyi miniszteriumok egy-egy mérnökéből és az utóbbi miniszterium egyik titkárából álló bizottságot küldött ki. A bizottság érkezési határideje még nincs megállapítva.

A városi mérnöki hivatal szerint a munkálatok szeptemberre elkészülhetnek, úgy hogy a légszeszgyár üzembe is volna helyezhető.

A légszeszgyár üzemképességét illető igénylő költségeket a város a törzsvagyonyból felveendő egy millió dináros kölcsönből fedezné.

Öszre elkészül a vásárcsarnok

A vásárcsarnok létesítésének kérdése is hatalmas lépéssel haladt előre. Komoly érdeklődők, egy zágrebi nagy cég és egy németországi és noviszádi érdekeltségű álló konzorcium folytatott Noviszádon abban az irányban tárgyalásokat, hogy hajlandók a vásárcsarnokot a város minden tőkebefektetése nélkül felépíteni és üzemképesen átadni, úgy hogy a város tizenöt éven át fizetné a törlesztési részletet, mely viszont a vásárcsarnok jövedelméből nyerne fedezetet.

A tárgyalások kedvező mederben vannak és reményt adnak arra, hogy a vásárcsarnok építését már májusban meg lehessen kezdeni.

Hogy jött létre a Gollnow-céggel a megegyezés?

Emlékezetes a noviszádi közuti hid kálváriája, amelynek legutolsó etappja az volt, hogy a hidépítő *Gollnow & Co.* stettini cég a munkát váratlanul és meglepetésszerűen abbahagyta, mert a német kormány nem teljesítet fizetéseket a jóvátételi számlára készülő hid munkálataira. A németek el is vonultak hazájukba. Most meglepetésszerűen az a hír érkezett, hogy a németek a munkát újból felvették.

Ennek a hirtelen elhatározásnak az a magyarázata, hogy az építésügyi minisz-

terium elkészült a *Beograd—pancevo* új hid pályázati feltételeivel és a *Gollnow & Co.* cég érdeklődött a miniszteriumban, vajjon a siker reményével vehetne-e részt a kiírandó pályázaton, de a miniszteriumban azt mondták a cégnek, hogy előbb eleget kell tennie *noviszádi kötelezettségeinek és csak azután pályázhat.*

A németek erre *két-három munkással* megkezdtek a munkát, amely azóta — tessék-lássék — csigalassúsággal halad előre.

A németek *formailag* eleget tettek a kötelezettségeiknek, de a hid így sohasem készül el.

Véres emberi test a lakodalmas menet útjában

A basahidi országton eszméletlenül találtak egy ismeretlen embert

Becskerelők jelentik: Titokzatos gyilkosság ügyében folytat nyomozást a basahidi csendőrség.

Basahidon vasárnap lakodalmos volt, melyen Becskerekről is többen megjelentek. A becskerelők lakodalmi társaság, mely kocsin tette meg az utat,

a község közelében az uton egy vértócsában fekvő embert találtak.

A társaság mielőst beért Basahidra, rögtön jelentést tett a csendőrségnek, mely kiszállt a helyszínre és az *eszméletlen állapotban* levő ember személyazonosságát próbálta megállapítani. Az áldozat kiletét azonban nem lehetet kideríteni, mert

a súlyos sebektől vérző negyvenévi körüli embernél semmi iratot, okmányt nem találtak.

A csendőrség az ismeretlen becszerelők Basahidra, ahol orvosi ápolás alá vették, de öntudatát egész nap, sőt hétfőn sem nyerte vissza. Bár a csendőrségnek egyelőre semmi adat nem áll rendelkezésére, megindította a titokzatos ügyben a nyomozást, melytől csak az esetben vár eredményt, ha az áldozatot ki tudja hallgatni, vagy személyazonosságát rövidesen meg tudja állapítani. Az ismeretlen állapotú válságos.

Verés, idejében

Irt: Rozványi Vilmos

A pályaudvar harmadosztályú vartermében mindenki sápadra izzadt a rekkenő hőségben, csak Csőregék voltak pirosak, különösen az öreg Csőreg. Az izgalom szinte villamosszikrákban pattogott a szemükből. Az öreg az asszonyra villant, az asszony továbbadta ezt a villogó, kérdő, haragos pillantást a fiának, az aztán a maga megvetését is hozzáadva elhelyezte együttes rosszslásukat a Juliska hátán. Juliska, ha csak szemmel verték is, mégis érezhetett egy ütlegormát, mert nézésükre el-cinyiffant, amint a sarokban kucorogva arcát a térde közé temette. Az öreg Csőreg szóval is tetézte, ami düh és keserűség a szeméből áradt:

— Hun a piz? — sziszegte öklét a lány elé feszítve és hogy Juliska sejtse, mi következik, ha rögvést nem vall, külön is felhívta figyelmét az összeszorított öklökre: — idenizz... Hova tetted a pénzt?

— Elvesztettem.

Makacsul már tizedszer feleli ezt a lány, hogy a guta úgy szorítja az öreg Csőreg torkát, mint lótt madár karma az ágat, aíg akarja elereszteni.

Andris, akinek cipőjére Juliska a szörnyű summát „elvesztette”, lopva leselkedik be az ablakon, hogy megverték-e már azt a lányt vagy sem. Mikor az öreg dühösen belöki lányát

a kupéba, Andris felreménykedik: „No most! A nyaka közé egyet, nem pusztul bele...”

De aztán semmi, az öreg Csőreg visszacsúttul, Andris végleg elkeseredik. Mérgesen felszáll Csőregék után a kocsiba s óvatosan meghuzódik az egyik sarokban, jól belapulva a félhomályban, hogyha meg is látják, legalább meg ne ismerjék...

Egyszerre nyílik a kupéajtó és megjelenik Juliska tjezt, halálsápadt arca. Egész lényén rettegő elesettség, nem mer senkire nézni. Odahuzódik a peronablakhoz s kibámul gondgyötörtén az egyre homályosuló estébe. Andrisnak nagyot derül a szíve, szeretné hátulról hirtelen lefogni a szemét, de aztán csak szóval rémiti magához:

— Julis!

A lány mintha villám lökné, visszaperdül:

— Jézusom, Andris, mi az?

Andriska kis időt megtartja Julis derekát, aztán komoran kérdi:

— Még mos' se vert meg az idesapád?...

Juliska szeme könnybelábad.

— Nem, Csak gondózza el, Andris — még mos' se... Nekem már vigem. Ha hazáig magába tartja, otthon agyonver...

— Ne nyikogi, lelkem. Maraggy itt, mindjárt elintézzük ezt a kis dögöt... Azzal, bemegy a kupéba. Egvet-kettőt hunyorit a fényen s már megy is odaülni Csőregék mellé. Azok csak az ar-

cába álmélkodnak egy darabig s az öreg vakkant egy kis idő mulva kérézőre:

— Né mán, hogy kerüsz ide?

Andris szemben ül az öreggel s kényesen veti át egyik lábát a másikon.

— Topánba. Még meg takaros topánba, ha van szeme hozzá...

Az öreg Csőreg gyanakodva néz a cipőre, aztán megint az Andris arcába.

— Hm. Egiszen elurasoc mán. Sinóros cipő. Hm! Oszt' derága vót-e?

— Az.

— Ugy? Mennyi átalijában? — kérdi az öreg s gyötörő asszociációk bontakoznak eszére Andrisról meg Julisról, aztán meg az elveszett pénzről, folytatól az elveszett pénzről s erről a cipőről. — Mennyi lehet az ilyen?

— Négyszáz fics! — vágja ki büszkén Andris és luciferi fölénnyel bazsalyog.

— Mennyi-í?

— Annyi! — s Andris nagy szemtellenül az újján mutatja ki, hogy „négy.”

Az öreg Csőreg egy pillantást hátranyugszik, a guta ugyanis feléje suhint: az elől kell eltartani a fejét. Aztán felugrik és fuj egy nagyot... Aztán Andrisra néz s megméri, hogy ennek odaütni kicsit kockázatos lenne. Fordul egyet, mint az orron csapott ló s azzal ki a peronra.

— Julis, teee!

Kimről néhány fojtott heves szóváltás s, utána két kisebbfajta csattanás. Csak olyacska, amelyikbe nem lehet

belepusztulni... Andris arra már mégis fülelt, hogy nagyobb ne essék. A vonat közeledik az állomás felé, ahol neki ki kell szállani. Feláll hát s csak úgy kalappal köszön el Csőregétől meg a fiától, akiknek az álla azóta is a mellükön, amióta közéjük toppant.

— Aggy! Isten!

Indulnia kifelé, de szemben rohan már az öreg Csőreg, úgy cipeli maga után a kisirt Julist, mintha kecskét vinné a szarvánál fogva legelni. Majdhogy neki nem vágja Andrisnak. Aztán fuvó leikendezéssel támad a legényre.

— Mikorára gyüssz haza?

— Aratásra...

— Az öreg riadt haraggal egyenesen Andris képébe kiált s még az öklét is elébe rázza:

— De hazagyere, mer' ott törni le a derekad, ahun elkaptak, hallod-e?

— Haza, haza, mit féll... De hajja-e, nekem ez az ut tiz ficsbe van, nem adhatná meg?

Az öreg tekintete majd kiveti Andrist az ablakon.

— Nem mic innét, te!...

Andris kezetszorított az öreggel, úgy ment onnan.

Légszívelyesebben a Csőreg-család legifjabb tagjától bucsuzott a kupéajtóban, közben önértzetesen hivatkozott valamire, ami addig is eszébe juttassa őt Julisnak, amíg hazakerül.

— Lásd, még az apáddal is ideibe tudlak elveretni.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kolozsvári Népszava, mint már megírtuk, azt a vádat emelte az erdélyi magyar párt mánás-vezetői ellen, hogy azért paktáltak le a kormányral, mert Bratianuék megígérték, hogy a budapesti Altruista Bank által finanszírozott tizenkilenc nagybirtokot visszaadja a tulajdonosainak, akik a magyar párt vezetői közt foglalnak helyet. A súlyos vádról a magyar párt egyik vezetője, aki résztvett a bukaresti paktum-tárgyalásokon, így nyilatkozott: «A magyar párt megbízottai a kormánnyal folytatott bukaresti tárgyalásokon kimerítették a kisebbségi sérelmek egész komplexumát, az egyházi, iskolai, nyelv-sérelmeken át talán az adósérelmekig is. Bölcs megfontolással és előrelátással azonban eltekintettek az agrárügyek szóba hozatalától, mert tisztában voltak azzal, hogy a felelőtlen kortespolitika még a legtisztább szándékokat is elferdítendő és rágalmozó uszításra használná fel. Az Altruista Bank által finanszírozott birtokok ügye ennek az elvnek ellenére szóba került a tárgyalásokon. De nem mint privilégium, nem mint az agrárbizottsági kisajátító határozat elleni appelláció és nem mint a magyar párt «mánásainak» belügye, hanem igenis, mint súlyos kisebbségi sérelem, amelyről hallgatni lehetetlenség volt. Ennek megértéséhez tudni kell a következőket: Az Altruista Bank kölcsönének a röppratokban felvázolt története teljesen meghamisított. Az igazság az, hogy a bank egy csomó erdélyi birtokra adott kölcsönt. A kölcsönnek azt a feltételét, hogy amennyiben az adósok tíz évig nem fizetnek, az államnak jogában áll opciós jogát érvényesíteni, bejegyezték a telekkönyv C) lapjára, vagyis a «teher»-rovatra. Időközben a birtokosok legnagyobb része visszafizette a bank kölcsönét, azonban sokan a vonatkozó telekkönyvi bejegyzést nem töröltették. Ez a mai tulajdonviszonyokat figyelembe véve súlyos hanyagság, azonban tekintettel arra, hogy a kölcsön visszafizetésének időpontjában még teljes volt a vagyonbiztonság és a közéleti szellem kívánta azt, hogy az állam e hanyagsággal visszaélve opciós jogával eljen, könnyen megérthető. Rágalom az, hogy a magyar párt ezekért a birtokokért költötte le magát a kormány mellé. Csupán annyi igaz, hogy a delegátusok tiltakoztak az ellen, hogy hamis ürüggyel magyar nemzetiségű polgárokat kiforgassanak vagyonukból.»

*

A szilágysomlyói minoriták rendháza, mint az erdélyi lapok írják, a legközelebb feloszlik. A rend tagjainak száma az impérium változás után kétféle esőként: Mihályesik Bonó és Kóhahny Mihály maradtak csak Szilágysomlyón. A tagok szétoszlása miatt új, modernül felszerelt gimnáziumukat át kellett adni az államnak. Kevéssel ezután a földreform sújtott le a nagyműtű rendházra és a rend százkilenc holdnyi birtokát, amely egyetlen földvelmő forrását képezte, ugyszólván ellenérték nélkül teljes egészében kisajátították. Mindenkét elvesztemek, csak egy kis, régi kápolnájuk maradt meg. Most ebben is megnémulnak a harangok.

*

A szlovenszói magyar nemzeti párt egyik vezetője, Koczor Gyula, a parlament legutóbbi ülésén hosszabb beszédet mondott, amelyben a leghatározottabban tiltakozott az ellen a javaslat ellen, melyet Ruszinszókban az esküdtbírók működésének további felfüggesztéséről nyújtott be a kormány. Ismét egy olyan javaslat fekszik a parlament előtt — mondotta — mely méltó gyümölcse a mai rendszernak és minden szónál jobban jellemzi azt. Ruszinszókban évek óta így van felfüggesztve az esküdtbírók intézménye és dacára annak, hogy a kormány és sajtója min-

dig szívesen, büszkélkedve hirdeti a köztársaságban uralkodó békebeli állapotokat, mégis szükségesnek tart ismét egy olyan javaslatot beterjeszteni, mely az esküdtbírók működését továbbra is felfüggeszti. Az esküdtbírók — legyenek bár róla eltérőek a vélemények — ma is az igazság és az emberi jogok legfőbb biztosítéka, melynek élet-rehívásáért hosszú küzdelmek folytak és melynek megvalósítását a demokra-

tikus haladás győzelmének tekintették. És a demokratikusnak mondott cseh-szlovák köztársaság egy részén nincs esküdtbírók! Nincs esküdtbírók, mert amint a kormány leplezetlenül és minden ceremónia nélkül mondja, hogy Ruszinszók még értetlen erre. Hogy mi az oka ennek az őszinteségi rohamnak, azt nem nehéz kitalálni. Indokot kell keresni a Népszövetség és a magy-hatalmak felé annak igazolására, hogy

miért nem kapja meg a békeszerződésben és alkotmánytörvényben biztosított autonómiáját az az országész, melynek kulturáját és felvilágosodottságát hét év előtt, mikor csatlakozott a köztársasághoz, oly büszkén hirdették s mely már harminc évvel ezelőtt az antidemokratikusnak mondott Magyarországon élvezte az esküdtbírók intézményének áldásait.

*

Makszimovics belügyminiszter megcáfolja a belügyi hatóságok ellen emelt vádakat

A miniszter meleg elismerő nyilatkozata Gyorgyevics Dragoszláv szuboticeai főispánról — Bánáti radikális képviselő támadása a német kisebbség ellen

A nemzetgyűlés elfogadta a belügyi költségvetést

Beogradból jelentik: A parlament hétfő délelőtt kilenc órakor folytatta a belügyi tárca költségvetésének vitáját. A délelőtti ülésen dr. Zsivkovic Negoszim délbánáti radikális képviselő válaszolt a vitában felszóltat vajdasági ellenzéki képviselőknek, köztük dr. Pleszkovic Lukács szuboticeai képviselőnek, megcáfolva azoknak vádjait. Zsivkovic képviselő beszédében igen sok a ténybeli tévedés, mert amint vévesen állította, hogy dr. Pleszkovic Lukács a Tisza-rezsimnek volt a főispánja, ugyanúgy nagyon tájékozatlanul beszélt sok egyéb vajdasági kérdéssről is és a vajdasági radikális képviselők körében is megütközést keltett, hogy egy vajdasági képviselő sok tekintetben igazságtalanul és teljesen alaptalanul vádolta meg a Vajdaság népét. Annál megnyugtatóbb volt a délutáni ülésen Makszimovics Bózsó belügyminiszter beszéde, amelyben a miniszter a Vajdaság népeiről nagy megértéssel nyilatkozott.

Az ülést kilenc órakor nyitotta meg Trikovics Márkó elnök. Az első szónok, Tomics Milutin, montenegrói radikális határozottan cáfolja, hogy Montenegroban olyan erős volna a föderalista mozgalom, mint azt egyes szónokok állították, majd kijelenti, hogy a közbiztonsági viszonyok az utóbbi időben örvendően javultak Montenegroban.

Nikolics Dusan és dr. Sumenkovic Ilija demokrata képviselők különösen a délszerbiai közigazgatási viszonyokat kritizálják, majd Zsivkovic Aleksza radikális visszautasítja az ellenzék vádjait.

Vajdasági képviselő a Vajdaság ellen

Dr. Zsivkovic Negoszim bánáti radikális képviselő felszólalásában a vajdasági ellenzéki képviselőkkel polemizál. Azzal kezdi, hogy dr. Pleszkovic Lukács képviselő, aki a Tisza-rezsim alatt volt Szuboticeai főispán, annak idején a régi tisztviselők elbocsátását követelte és azt állította, hogy azoknak nincs meg a szükséges kvalifikációjuk. Pleszkovic most mégis meg meri támadni — mondotta — Malagurszki Albo szuboticeai polgármestert, azt a Malagurszkit, aki már a háború előtt is összeköttetést tartott fenn Beograddal, míg Pleszkovic csak az egyesülés után tanult meg szerbül. Malagurszki polgármesterről nem illene volna ilyen hangon beszélni. Személyében támadja Pleszkovicot, majd kijelenti, hogy a mikor a szerb hadsereg bevonult a Vajdaságba, azok akiknek nem volt tiszt a lelkiismeretük, pincékben, hordókban bujtak el és csak akkor, mikor azt látták, hogy a szerb hadsereg nem olyan, mint amilyennek képezték, mertek előbújni. A régi magyar hatóságok még

ezután is a helyükön maradtak egyideig és a bíróságok a Délmagyarországi Köztársaság nevében hozták ítéleteiket, nem pedig az új király nevében.

Polemizál ezután dr. Boskovic Dusanmal és Mocer Jánossal és kijelenti, hogy a Vajdaságban a németek a legnagyobb nyugalomban vannak. Ismételtén támadja Pleszkovicot, amiért «kufarások»-nak nevezte a szerbiai tisztviselőket. Azért merészelnek az ellenzéki képviselők ilyen támadásokat megkockáztatni — mondja — mert a felszabadulást és az egyesülést sokan csak ideiglenesnek tekintik. Ezek felhívták hűveiket, hogy ne fizessenek adót, mert a mai helyzet könnyen megváltozhatik és akkor megtörténhet, hogy más államok újból kell adót fizetniök. Sokan hallgattak is erre és megtagadták az adó-akontációk fizetését. Ezen támadja a Kulturbundot, majd csodálkozásának ad kifejezést, hogy Boskovic Dusan visszavonta a parlamentben legutóbb tett kijelentését, holott Boskovic a nép előtt is így szokott beszélni. A választások alatt Boskovic azt ígérte a magyaroknak — mondja Zsivkovic — hogy a közigaz-

gatási épületekből eltávolítják a szerb tisztviselőket és azokat magyar tisztviselőkkel helyettesítik. Ugyancsak ígérte Boskovic a románoknak is. Visszautasítja azt a vádat, hogy a községi autonómia jobb volt a magyar éra alatt. De az autonómia a szerbeknek nem ért semmit. Csak azt lehetett a községi választásokon megválasztani, akiket a főispán vagy a főszolgabíró jelölt. A községi választásokat — mondja — azért nem lehetett meg megtartani, mert nincs még készen az új községi törvény.

Prabicsevics Valérián: Vajdaságbanak képviselőtestületeket a szerb községi törvény alapján!

Zsivkovic Negoszim dr. végül hangsúlyozza, hogy a tisztviselő-kérdésben ma már nem lehet súlyos panaszokat hangoztatni és nem ért egyet Pleszkovic lefogatásával abban sem, hogy a Vajdaságban csak vajdasági tisztviselőket szabad alkalmazni, mert a Vajdaság lakossága szívesen látja a szerbiai tisztviselőket is.

Az ülést egy óra után az elnök berekesztette és folytatását délutánra ültette ki.

A belügyminiszter válasza az ellenzéki kritikákra

A parlament délutáni ülésén Kezmannovics és Brankovics demokrata képviselők a boszniai és likai közigazgatási állapotokról beszélnek. A kormányt élesen támadják.

Ezután Makszimovics Bózsó belügyminiszter emelkedik szólásra. A belügyminiszter a belügyi költségvetés vitája során elhangzott felszólalásokra válaszolva, kijelenti, hogy lehetséges, hogy egyes belügyi szervek törvényellenes cselekedeteket követtek el, de az ellenzék illojális akkor, amikor úgy tünteti fel, mintha ez rendszer volna. Régi dolgokat sorol fel az ellenzék, köztük választási visszaéléseket, amelyekről a mandátumok verifikálása alkalmával beszélhettek.

— A politikai helyzet elfajulása hozta magával, hogy bizonyos helyeken nem kedvező a helyzet. A kormány törekszik ezen segíteni, az ellenzék mégsem ismeri el, hogy az utóbbi években az állapotok lényegesen javultak. Kokanovics földművespárti képviselő bolsevista módszerekkel beszél. (Zajos ellentmondások az ellenzéken.) Tudja, hogy voltak politikai üldözések, de egyetlen egy sem maradt megtorlás nélkül. Statisztikai adatokat sorol fel arról, hogy esendörtisztet, altisztet és közesendört büntettek meg hatáskörüli túllépés miatt.

Polémia Pleszkovic Lukácsal

Ezután Pleszkovic Lukács dr. szuboticeai képviselő beszédével foglalkozik a belügyminiszter és a következőket mondja:

— Nincs ellene kifogásom, hogy a bu-

nyevácokat bunyevácoknak nevezzék.

Nem akarunk a bunyevácokból szerbeket, vagy horvátokat csinálni.

de tiltakozom az ellen az állítás ellen, amelyet Pleszkovic Lukács a bunyevácok nézete gyanánt hangoztatott, hogy a vajdasági tisztviselők kvalifikáció nélküliek és alkalmatlanok a közigazgatás vezetésére. Nem lett volna szabad Pleszkovicnak kufarásokról beszélnie. Igaz, hogy a Vajdaságban van sok rossz tisztviselő, köztük szerbiaiak is, de mindenki tudja, hogy a kormány ebben a tekintetben is állandóan igyekszik a helyzetet javítani. Azzal ellentétben, amit Pleszkovic mondott, igaz az, hogy

Gyorgyevics Dragoszláv szuboticeai főispán korrekt, becsületes, jó ember. Az állam egyesülése óta Szuboticeán él. Így dolgozik, hogy igazán becsületére váljék. Bunyevác-úó a felesége. Nem jött Szuboticeára kofferokkal, hanem a szerb hadsereg felszabadító ágyúival.

A magyar főispáni székhelyen Pleszkovic Lukácsot találta. Nem igaz, hogy a magyarok és a németek másodrendű állampolgárok. Kéri, hogy a kritikáink legyen lojálisak és

ezt a lojalitást kölcsönösen kell megalapozni.

A Vajdaságban vannak német és magyar lapok, a magyar lapokban magyar állampolgár újságírók dolgoznak és dolgoznak. Akadtak ezek közt olyanok,

akik visszaéltek a vendégszeretettel és alképekben az államot és a királyt szidták. Ezért ki kellett egyeseket utasítani, mégis voltak, akik ezt politikai üldözésnek minősítették.

Ami a németeket illeti, ezekre jellemző Zsákovics Negoszint beszéde. Tény az, hogy

a szerbek, bunyevácok, németek nagy sovíniszták.

Ebből keletkeztek konfliktusok, összefüggések, verekedések. Ezt a helyzetet mindenki ismeri és így jogosulatlan az az állítás, mintha ő küldötte volna a csernikeket a Vajdaságba.

Moszkovlyevics földmivespárti: Miért nem akadályozta meg?

Makszimovics belügyminiszter: Az előbbiekből meg lehet állapítani, hogy ezt preventív intézkedésekkel nem lehetett megakadályozni, mert nincs elég esendő és rendőr. Legyen az ellenzék lojális és lássa be, hogy a kormány felelőssége tudatában dolgozik.

Kokanovics földmivespárti és Drljević montenegrói föderalista személyes kérdésben szólalnak fel, majd Szubotics elnök szavazásra teszi fel a belügyi tárgyalás költségvetését, amelyet a parlament elfogad.

Egy évi börtönre ítélt fogházfelügyelő

Megvesztegetéssel vádolt telekkönyvvezető — Aki a rendőrmestert megverte

A noviszádi semmitőszék tárgyalásai

A belacrkvai államügyészség azzal vádolta Petkovics Milos belacrkvai fogházfelügyelőt, hogy Belacrkván 1921 tavaszától 1922 tavaszáig saját dísznőit a fogház konyhájából, a foglyok számára készült étellel etette és ezáltal a kincstárt huszezer dinárral megkárosította.

A belacrkvai kerületi törvényszék 1924 március 20-án felmentette Petkovics Milost a vád alól. A noviszádi felelővitali bíróság mult évi október 28-án megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és Petkovicsot hivatali sikkasztásért egy évi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

Hétfőn tárgyalta a noviszádi semmitőszék az elítélt semmiségi panaszát, amelyet elvetett.

*

Heller Antal perlaszi származású, alibunári telekkönyvvezetőt azzal vádolta a pancsevői ügyészség, hogy számos féltől 1922 folyamán pénzeket követelt és kapott, hogy mint a telekkönyvi bizottság tagja, a telekkönyvi betéteket az illetők kívánsága szerint vezesse be a telekkönyvbe.

A pancsevői kerületi törvényszék 1924 december 18-án hathavi fogházra ítélte a telekkönyvvezetőt, akit azonban a noviszádi felelővitali bíróság 1925 december 14-én felmentett a vád alól.

A semmitőszék hétfőn elvetette a főügyész semmiségi panaszát, mert a vád alaptalanak bizonyult és beigazolódott, hogy Heller senkitől hivatalos ténykedésért pénzt el nem fogadott.

*

Kalóczy István bogojevői földművelő és Farkas János bogojevői kovács 1923 március 15-én Bogojevón feltörték Palóczy János éléskamráját és onnan egy bődön zsirt loptak el 1330 dinár értékben. Ugyanez a Kalóczy 1923. évi július 2-án összeverte Sztojkov Radivoj rendőrmestert, annak hivatalos ténykedése alatt és amikor emiatt letartóztatott, feltörte a fogda ajtaját és megszökött. Végül engedély nélküli katonai fegyvertartással is vádolták Kalóczyt, akit a szombori kerületi törvényszék 1924 január 8-án két évi fegyházra és öt évi polgári jogvesztésre és Farkas Jánost nyolchavi börtönre ítélte.

A noviszádi felelővitali bíróság 1924 november 6-án és a semmitőszék hétfőn helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

Letartóztattak egy kikindai bankárt

Egy millió dinárral károsította meg a kikindai közönséget

Kikindáról jelentik: A kikindai rendőrség hétfőn, a déli órákban letartóztatta Aldan Szvetisláv kikindai bankárt és feleségét és megindította ellenük a nyomozást csalás és közokirathamisítás miatt.

A letartóztatás Kikindán óriási felzúdulást keltett, mert Aldan bankár városszerte ismert ember volt és élénk társadalmi életet élt. Aldan Szvetisláv 1919-ben került Kikindára, ahol bank- és váltóüzletet nyitott, amely az akkori idők zűrzavaros viszonyai közt rohamosan fellendült. Az Aldan-bankház iránt a közönség bizalma megerősödött, tömegesen hordták a kikindaiak pénzüket a bankba, mert Aldan jóval magasabb kamatot fizetett, mint a pénzintézetek.

A virágzó banküzlet az elmúlt évben fizetési zavarok közé jutott, de Aldan ezt a körülményt ügyesen tudta leplezni, úgyhogy még az sem tűnt föl senkinek, hogy Aldan híromtól nyolchónapig terjedő lejáratra váltóköcsönöket vett föl üzletfeleitől. A kölcsönadók azt hitték, hogy a bankház nagyobb üzleteket akar lebonyolítani és arra kell neki a pénz. Mikor azonban Aldan a lejáratkor

senkinek sem fizetett, hitelezői gyanakodni kezdtek. Néhány héttel ezelőtt, amikor a bankház egy 1,200 000 dináros házvételből eredő perét végső fokon is elvesztette, megrohanták a hitelezői és feljelentésekkel fenyegetőztek.

Aldan ekkor egyezkedési tárgyalásokba kezdett hitelezőivel, bíróságon kívüli egyezséget ajánlott föl, amit a hitelezők nem akartak elfogadni, mert Aldannak semmi lefoglalható vagyona nem volt s az egyezség betartását nem tudta garantálni.

Aldan bankár hétfőn reggel a kikindai törvényszéknél kérvényt adott be, amelyben csődöt kért maga ellen.

Amikor a hitelezők erről tudomást szereztek, Aldan Szvetisláv bankár felesége ellen a kikindai rendőrségnél csalás, közokirathamisítás és hitelezői csalás címén bűnvádi följelentést tettek.

A rendőrség Aldant és nejét letartóztatta és hétfőn egész nap folytatta a vizsgálatot a bankár ellen, aki egy millió dinárt meghaladó összeggel károsította meg a város polgárságát.

A bankárt és feleségét kedden kísérik át az ügyészség fogházába.

Az áruló csufnév

Négy esztendőre ítélték a verekedő radonováci testvérpárt

Érdekes bűnügyben ítékezett hétfőn a szubotici törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa. A vádlottak padján Rizsányi István és Rizsányi János radonováci gazdálkodók ültek, akik ellen az volt a vád, hogy 1924 december 4-ről 5-re virradó éjjel Bosnyák Péter földművest a radonováci szőlők között annyira összeverték, hogy az a szenvedett sérülések következtében tíz nap múlva meghalt. Ebben az ügyben ez év február hó 25-én már tartottak egy tárgyalást, de ezen nem került sor ítélethozatalra, mert a bíróság a vádlottak tagadásával szemben, szükségnek tartotta új tanúk megidézését.

A hétfői folytatásos ítélet tárgyaláson Pavlovics István elnök megállapította, hogy a megidézett új tanúk megjelentek és nyomban a tárgyalás megnyitása után a tanúk kihallgatását kezdte meg.

Első tanuként Jovanovics Vaszát hallgatta ki a bíróság, aki mint rendőrkapitány és a bűnügyi osztály főnöke résztvevő Rizsányiék kihallgatásában.

Az elnök: Jelen volt Ön Rizsányi István és János kihallgatásánál, amikor a beismerő vallomást tették?

A tanu: Igen, jelen voltam a kihallgatásnál, amelyet egy rendőrfogalmazó vezetett.

Elnök: Van-e arról tudomása, hogy a vádlottak beismerő vallomásukat fenyegetés és bántalmazás következtében tették?

A tanu: A vádlottakat a rendőrségen senki sem bántalmazta, sem nem fenyegette.

Az elnök (a vádlottakhoz): Hallották? A rendőrkapitány ur azt mondta, hogy magukat se nem fenyegették, se nem bántalmazták.

Rizsányi István vádlott: A kapitány ur nem bántott, se nem fenyegetett bennünket, hanem amikor ő nem volt ott, egy detektív mondta: Kiűztétek a Péro fogát, majd mi kiűjtük a ti fogaitokat.

A következő tanu Milinov Petár palicsi rendőrbiztos volt, aki rendkívül fontos és terhelő vallomást tett. Az elnök kérdése, hogy mit tud az úgtról, a következőket mondja:

— Bosnyák Péter András nevű fia december ötödikén reggel eljött hozzám a laktanyára és bejelentette, hogy apját a radonováci szőlők között véresen, összeverte, fölgmegfagyva találták meg. Erre én azonnal kiküldöttem a

helyszínére Tumbász Antal rendőrorvezetőt egy rendőrrel, egyuttal megkezdtem a nyomozást. Megtudtam, hogy Rizsányi István és Rizsányi János előző este együtt voltak az összevert Bosnyák Péterrel Pleszkovics Sztlpán radonováci korcsmájában, ahol összeveszték. Ez terelte a gyanút a két Rizsányira. Amikor a rendőrök behozták Rizsányiékát, velük Pleszkovics korcsmájába mentem, ahol mindkettőn azt mondták, hogy Rizsányi István csakott bicskával ütötte Bosnyák Péter fejét, Rizsányi János pedig csizmával taposta.

Az elnök: Amikor a vádlottak a beismerést tették, fenyegette, vagy bántotta őket valaki?

A tanu: Minden fenyegetés és bántalmazás nélkül önként, maguktól tették a beismerő vallomást.

Az elnök: Mikor történt a beismerő vallomás?

A tanu: Délután három órakor.

Az elnök: Van-e tudomása arról, hogy a vádlottaknak mi a csufneve?

A tanu: Ugy tudom, hogy Rizsányi Jánosnak Bolondos János a csufneve.

Megjegyzi még a tanu, hogy amikor Tumbász Antal rendőrorvezető, aki Rizsányiékát a laktanyára behozta, a következőket mondotta: Amikor megjelentem Rizsányiékánál, Rizsányi István ezzel fogadott:

— Miért jöttek, talán a Bosnyák Péro miatt?

Milinov Péter rendőrbiztos a bíróság vallomására megeskette s elrendelte Tumbász Antal rendőr tanukénti kihallgatását.

Vádol a halott

Mamuzsics Tomo gazdálkodó, tanu elmondja, hogy december 5-ikén Bosnyák Péronak és fiának mála munkába kellett volna állni, de nem jöttek el. Erre ő maga ment Bosnyákékhoz megtudni, hogy mi történt Bosnyák Péro házában. Sok embert talált és ekkor tudta meg az esetet. Bement abba a szobába, ahol Bosnyák Péro feküdt, odament a rettenetesen összevert emberhez és kérdezte tőle: Kibántott, ki vert meg? — Erre Bosnyák Péro ránézett és óriási erőfeszítéssel, nyögve mondotta a következő szavakat:

— Bunyi és testvére.

Többet nem is mondott. A tanu megesketi a bíróság.

Tomunovics Perene tanu elmondja, hogy jelen volt, amikor Mamuzsics To-

mo megkérdezte a súlyosan sérült Bosnyák Pétert, hogy ki bántotta és ő is hallotta annak szavait, hogy Bunyi és testvére bántották.

Az elnök: Tudja-e, hogy mi a csufneve a vádlottaknak?

A tanu: A fiatalabbiknak csufneve »Bunyi«.

Szedlák Péter tanu azt mondja, hogy Rizsányi Jánost Bunyi Janikának, fivérét, Istvánt pedig Czóger Pistának hívták.

A rendőr vallomása

Időközben megjelent a tárgyalás során megidézett Tumbász Antal 55-ös számú rendőr és a bíróság elé állt. Elmondja, hogy amikor ő arra a helyre ment, ahol jelezték Bosnyák Péro megtalálását, az illetőt már hazavitték a lakására családtagjai. A tanu elment Pleszkovics István korcsmájába, ahol Pleszkovics azt mondotta neki, hogy Rizsányiék verheték meg Bosnyákot, mert előző este az ő korcsmájában veszekedtek. Amikor tanu megjelent Rizsányiékánál, hogy őket letartóztassák, ezek őt azzal fogadták, hogy bizonyosan Bosnyák Péro miatt jött. És közben Rizsányi János önként mondta, hogy Bosnyák Pérot néhányszor megütötte.

Az elnök: Tudja, hogy mi a vádlottak csufneve?

A tanu: Rizsányi Istvánt úgy hívták Bunyi Janika.

A vádlottak eddigi vallomásukban mindig azt mondták, hogy este kilenc órakor már odahaza voltak. Ezzel szemben is súlyosan terhelő vallomást tett Tumbász Antal rendőr, aki azt mondotta, hogy december ötödikére virradó éjjel Rizsányi János lóháton éjjel fél tizenkét órakor ment Mészáros Antalné tanyájára.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és Pavlovics István elnök felszólítja az ügyészt, valamint a védőket, hogy terjesszék elő esetleges indítványaikat.

Tanuból vádlott

Csalinovics Ferdo dr. államügyész erre előterjeszti, hogy a főtárgyaláson elhangzott tanuvallomások alapján az ügyészség bűnvizsgálatot indít Pleszkovics Sztlpán korcsmáros ellen hamis eskü büntette miatt. Pleszkovics az előző tárgyaláson mentővallomást tett a vádlottak érdekében.

A vádbeszédben a megeskett tanu vallomására hivatkozik, amelyek kétségtelenül beigazolják a vádlottak bűnösségét. Szigorú büntetést kér.

Pataki Antal dr. Rizsányi István védelmében és Székely Zoltán dr. Rizsányi János védelmében előadják, hogy nem nyert beigazolást a vádlottak bűnössége és ezért felmentésüket kérik.

A vádlottakat letartóztatják

A bíróság ítélethozatalra vonult vissza és hosszabb tanácskozás után meghozta az ítéletet, amely szerint Rizsányi Istvánt és Rizsányi Jánost bűnösnek mondja ki halált okozó súlyos testi sérítés büntetésében és ezért őket egyenként négy évi fegyházra ítélte és elrendelte ellenük az ítélet jogerőre emelkedéséig a vizsgálati fogságot. Az ügyész intézkedésére két fegyveres fogházor jelent meg a tárgyalási teremben és elhelyezkedett a két vádlott mögött. Az ítélet elhangzása után az ügyész felebbezést jelentett be súlyosbírtásért, a védők és az elítéltek pedig azon a címen jelentettek be felebbezést, hogy a vádlottak nem követték el a terükre rótt cselekményt. A tárgyalás erre véget ért és a két elítéltet a fogházorok a tárgyalási teremből a fogházba kísérték.

Győződjön meg, SILD kalapiparnál, hogy csak a kaphat divatos és olcsó női szalmakalapot. Régiak átvarrását és festését legújabb divat szerint készíti.

Subotica 1922 Csirkepic

Megnyitották a Népszövetség közgyűlését

Súlyos ellentétek a tanácshelyek szaporítása miatt — Németország visszavonja felvételi kérvényét, ha Lengyelországot felveszik a tanács tagjai közé — Lengyelország, Spanyolország és Brazília kilépéssel fenyegetőznek a német álláspont győzelme esetén — Az előértekezleten nem jött létre a megállapodás

Németország felvételét néhány nappal elhalasztották

Genéből jelentik: Népszövetségi körökben határozottan érezhető annak a hatása, hogy Briand a népszövetségi tanácshelyekért folyó harc türelmével, sőt bátorságával igen kedvezőtlen atmoszférát teremtett.

Ez a kérdés a Népszövetségben helyet foglaló államokat két egymással élesen szembenálló táborra osztotta.

Az egyikben Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Lengyelország és Jugoszlávia tömörül, míg a másikban Németország és Dániától Finnorszáig valamennyi északi állam foglal helyet, köztük Svédország, amely a lengyel igények visszautasításából valósággal presztizs-kérdést csinál. Belgium elhatározása még nem ismeretes és

a kompromisszum álláspontját csak Chamberlain képviseli, jól tudva, hogy ha nem sikerül a megegyezést létrehozni, ez állásába kerülhet, sőt a Baldwin-kormány bukását is maga után vonhatja.

Lényegesen befolyásolja a Népszövetségben felmerült ellentéteket a francia kormányválság is. A delegációk körében attól tartanak, hogy a németellenes akció vezetését Mussolini nevében Scialoja, az olasz delegáció vezetője veszi át, amiből súlyos bonyodalmak származhatnak, mert

komolyan kell számolni azzal, hogy Németország beváltja fenyegetését és visszavonja a Népszövetséghez intézett belépési kérvényét.

Beavatott körökben teljesen bizonyossággal állítják, hogy

Luther és Stresemann megvárják, amíg az ellentétek kiegyenlítődnek és csak akkor jelennek meg a Népszövetség teljes ülésén, ha Német-

Az amerikai lapok kilátástalannak látják a helyzetet

Párisból jelentik: Az amerikai lapok párisi kiadásainak geníi tudósításai sokkal kedvezőlenebbnek látják a helyzetet a Népszövetségben belül, mint a francia lapok. A Newyork Herald szerint a locarnói szellem Genében elsikkadt és a németek fel vannak habrodva azért, mert a locarnói ígéreteket nem tartják meg. A lap szerint a vasárnapi előkészítő ülés nem megegyezéssel, hanem fenyegetésekkel végződött, Németország jelezte, hogy mérle-

A Népszövetség ülészakának megnyitása

Genéből jelentik: Hétfő délelőtt feltüzenny óra tájban gyülekeztek a különböző államok delegációi a Népszövetség palotájában, ahol a tikárságon tízenegy órakor nyílt meg a népszövetségi tanács ülése, amely másfél óra hosszat tartott.

Délután három órakor nyitották meg a Népszövetség rendkívüli ülészakának plenáris ülését. Ishi gróf elnöki megnyitója után megválasztották a mandátumokat igazoló bizottságot, majd felfüggesztették az ülést. Délután négy órakor nyitották meg a második plenáris ülést, amelynek a tárgysorozatán az elnök, alelnökök és bizottsági tagok vá-

ország szempontjából kedvezően elintézték a kérdést.

A feltétel ugyanis még nem teszi teljesé és befejezetté a belépés aktusát, hanem Németország csak akkor válik a Népszövetség tagjává, ha megbízottjai megjelennek a plenáris ülésen és ünnepelesen kötelezőnek ismerik el magukra nézve a Népszövetség alapszabályait.

A hangulat egyelőre az, hogy megvan a remény a megegyezésre, bár a vasárnapi előértekezlet nem végződött teljes eredménnyel.

Az értekezlet befejezése után Chamberlain a körje sereglett újságíróknak a következőket mondotta:

— A mai tanácskozás második Locarnó és minden bizonnyal létre fog jönni a megegyezés.

Briand közvetlenül elutazása előtt megerősítette Chamberlain szavait a következő nyilatkozatával:

— Arról van most szó, hogy egész teljességében felélesszük a locarnói szellemet. Vannak ugyan még akadályok, de ezek nem elháríthatatlanok.

Chamberlain itt közbeszólt:

— Biztos vagyok benne, hogy megtaláljuk a megegyezés útját.

Németország belépése néhány nappal elhalasztódik ugyan,

de ez még jó is, mert akkor legalább Németország minden keserűség nélkül léphet be a Nemzetek Szövetségébe.

Nagy feltűnést keltett, hogy Benes csehszlovák külügyminisztert nem vonták be a vasárnapi előértekezletbe, hanem csak rövid időre kérték be a tanácskozásra. Általános az a vélemény, hogy a Népszövetségben felmerült súlyos ellentétek teljesen háttérbe fogják szorítani a frankhamisítás ügyét és általában a magyar kérdést.

gelni fogja belépési kérvényének visszavonását, Spanyolország, Lengyelország és Brazília pedig a német álláspont győzelme esetére a Népszövetségből való kilépéssel fenyegetőztek.

A Chicago Tribune szerint Briand nem merete a spanyol, lengyel és brazíliai delegátusokat összehozni Stresemann német külügyminiszterrel, annyira élesek az ellentétek.

Meghosszabbítják a népszövetségi ülészak időtartamát

Briand elutazása előtt az újságíróknak arra a kérdésre, hogy mikor tér

vissza Genibe, azt felelte, hogy annak csak a jó isten a megmondhatója. Általában azt hiszik azonban, hogy a francia kormányválság egy-két napon belül megoldást fog nyerni és akkor Briand, aki bizonyosan megtartja a külügyi tisztségét, azonnal visszatér Genibe.

A Népszövetség vezető körei meg akarják várni az új francia kormány megalakulását, mielőtt Németország felvétele ügyében döntenének éppen azért, mert azt akarják, hogy a Genbé visszatérő Briand is jelen legyen ennél a döntő fontosságú aktusnál. Ezért valószínű, hogy az eredetileg csak egy-két napra tervezett népszövetségi ülészak napokig el fog tartani.

Mussolini nem vesz részt a Népszövetség ülésén

Rómából jelentik: illetékes helyen kijelentik, hogy egyes lapokban elterjedt hírekkel ellentétben Mussolini miniszterelnök nem megy Genbé.

Bácskai és baranyai gyilkosságok a kémgyanus bosnyákok bünlajstromán

A horgosi Kárász-uradalom örét Antonics Cócák lötték agyon? A rablóbandát a noviszadi repülőtelep kikémlelésével is vádolják

Beogradból jelentik: A boszniai katonaszökevények kémgyanus rablóbandája ellen folyó vizsgálatról a Vreme újabb részleteket közöl, amelyek a beogradi közönség körében nagy izgalmat idéznek elő. A lap szerint a kémkedés ügyében a nyomozás teljesen befejeződött és arra a szenzációs eredményre a Budapesten összecsendült bosnyák katonaszökevények egy csoportjának a jugoszláviai hadiaviatika, különösen a noviszadi repülőtelep kikémlése volt a feladata.

A közönséges büncselekményekkel kapcsolatban a beogradi rendőrség még mindig folytatja a nyomozást, amely legalább harminc napig fog még tartani. Ezért a két ügyet különválasztják és a bíróság a kémkedési bűnpert a közeli hetekben már tárgyalásra tűzi ki. Annak ellenére, hogy a lapjelentés szerint a kémszervezet elleni eljárás ilyen előrehaladott stádiumban van, hivatalos helyről erre vonatkozólag semmiféle autentikus közlést nem adnak ki, úgy, hogy mindaddig nem lehet megállapítani a kétségtelenül izgalmasan érdekes híradások hitelességét.

Antonics Cóca, a teljes beismerésben lévő letartóztatott, vallomásában súlyosan terheli azt a noviszadi katonatisztet, aki már szintén a beogradi rendőrség őrzetében van és akinek következetes tagadásával ellentétben Antonics a szemébe mondta, hogy kémtársa volt. Állítólag ugyanilyen terhölően vall Antonics budapesti mohamedán cukrászok, nyugalmazott vezérkari tisztek, zsebmetészek, katonaszökevények egész tarka serege ellen.

A közönséges büncselekmények bevalloított száma most már huszonkettőre emelkedett. A közölt beismerés szerint Antonics és Baljkovics Fehém, a bjeljina kapitány meggyilkolásán és a szubotica Ferrum-részvények ellopásán kívül

Az olasz sajtó a Népszövetség ellen

Coppola, az olasz delegációhoz beosztott újságíró a Tribundba cikket írt, amelyben élesen támadja a Népszövetséget. A cikkben Coppola a gyűlölködés, fanatizmus és bizalmatlanság létszékének nevezi a Népszövetséget és többek között a következőket írja:

— Ha a Népszövetségben tömörült hatalmak nem vesznek össze és nem tör ki a háború, annak oka pusztán a háborútól való iszonyodás. Ez az iszonyodás azonban kezd veszíteni erejéből. Ha ez az iszonyodás nem lesz nagyobb, mint a szenvedély, ki fog törni egy esztelen háború, mint a wilsoni elvek gyűlölködése.

Ilyen hangnemben ír a Népszövetségről a többi fasiszta lap is úgy, hogy a Népszövetségről alkotott lesújtó vélemény az olasz kormány fellegadásának tekinthető.

Nincsiés Genfben

Párisból jelentik: Nincsiés jugoszláv külügyminiszter vasárnap utazott el Párisból Genbé a Népszövetség ülésére.

Röpcédulák Bethlen ellen

A Népszövetség magyar albizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb beszédet mondott a szanálás ügyéről. A gyűlés tartama alatt a Népszövetség palotája előtt röpcédulákat osztogattak, amelyek a munkásság tiltakozik az ellen, hogy Bethlen résztvevessen a Népszövetség ülésén. A röpcédulák egyik osztogatóját a rendőrség őrizetbe vette.

elkövettek két gyilkosságot Szubotica határában, négy gyilkosságot Baranyában és két gyilkosságot Oszijek környékén.

Emellett további sor rablás, utonállás és fosztogatás terheli a kémgyanus bűntevőket, akiktől elfogatásuk alkalmával két nagykaliberű Manser-pisztolyt és egy hatalmas tört vett el a rendőrség.

A szubotica hatóságok tudomása szerint Szubotica határában a legutóbbi évek folyamán csupán egy olyan gyilkosság történt, amelynek tetteseit még nem derítették ki. 1923. április 29-ikén

Horgos közelében három bekormozott arcu ember agyonlőtte Janosevics Szvetozárt, a Kárász-uradalom éjjeliőret.

A tettesek azonnal átmenekültek magyar területre, bár a pénzügyőrök üldözőbe vették őket és egyiküket revolverlövéllyel el is találták. A szubotica államügyszakság úgy értesült, hogy a megszökött gyilkosokat a magyar hatóságok elfogták és ezért rögtön meg is indította a kiadatási eljárást. Miután a kérelem teljesítése sokáig húzódott, az ügyész éppen az elmúlt hónapban tett ezirányban sürgető lépéseket. Ennek a gyilkosságnak a tettesei tehát eddig a szubotica hatóságok előtt ismeretlenek, míg az a másik gyilkosság, amelyet Antonics és Baljkovics, beismerésük szerint szintén Szubotica határában követtek el, egyáltalában nem szerepel a szubotica bunkronikában.

Dr. FÖLDES
MARGIT-CRÉM
PUDER, SZAPPAN csodaszéppé teszi.
Ujból mindenütt kapható.
Vezérképviselet: Heller, Vel.-Kikinda

Kalandos hírek

a görög exkirály beogradi utjával kapcsolatban

Hivatalos helyen cáfolják a kombinációkat

Beogradból jelentik: György volt görög király beogradi látogatásával kapcsolatban fantasztikus hírek terjedtek el a fővárosban. A szárnyrakelt kombinációk bizonyos összefüggéseket keresnek a görög király és Plasztirasz volt görög miniszterelnök egyidejű jugoszláviai tartózkodása között.

Illetékes helyről mindezeket a kombinációkat légbőlkapottaknak jelentették ki. Megállapítják, hogy a volt görög királytól távol áll minden olyan cél, amely hasonló feltételezések alapjaul szolgálhat. A görög királyi pár meghívása már régebben, jóval Plasztirasz megjelenése előtt megtörtént és a beogradi látogatás célja merőben magánjellegű, családi látogatás.

A szuboticiai radikálisok és Pleszkovics Lukács dr.

A radikális klub cáfoló nyilatkozata

A parlament költségvetési vitája során a belügyi tárca bírálatában dr. Pleszkovics Lukács szuboticiai képviselő a hétfői lapjelentések szerint a szuboticiai radikálisokra is hivatkozott, mint akik őt felkérték arra, hogy szabadítsa meg a várost a mai rendszertől, mert azzal sem a lakosság, sem maguk a radikálisok nincsenek megelégedve.

A demokráta klub szónokának ez a kijelentése arra indította a radikális párt szuboticiai helyi szervezetének vezetését, hogy nyilvánosan foglalkozzék a pártszervezet tagjait érintő állítással és ezért a következő közleményt adta ki:

— A nemzeti radikális párt helyi szervezetének elnöksége kijelenti, hogy egyetlen jóra való és gerinces radikális párttag sem sülyed odáig, hogy védelmet kérjen a legelkeseredettebb politikai ellenfelétől, mint amilyen dr. Pleszkovics Lukács.

— Mindaddig, amíg Pleszkovics dr. nyíltan meg nem nevezi azokat a radikálisokat, akik őt arra kérték, hogy mentse meg Szuboticiát a mai rezsimtől, a nemzeti radikális párt helyi szervezetének elnöksége jogosultnak tartja az összes szuboticiai radikálisok nevében kijelenteni, hogy Pleszkovics dr. ezzel az állításával a parlamentben szemléltethetően kigondolt valótlaniságot mondott.

Az alekszandrovói testvérgyilkost

átadták az ügyészségnek

Felboncolták az áldozat holttestét

Az alekszandrovói testvérgyilkosság ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást és Lausev-Csapdarics Lázárt, a testvérgyilkos hentessegédét hétfőn átszállították az ügyészségre.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Lausev-Csapdarics Lázár már régebben megfenyegette bátyját, akit többször meg is vert, ha nem kapott tőle pénzt. A gyilkos kihallgatása alkalmával elmondta, hogy szombaton délután három óra tájban ment haza és egy ideig az udvaron kukoricát morzsol. Később bement a szobába, hogy bátyjától pénzt kérjen. Emiatt veszték össze. Szóváltás közben azután bátyja megütötte, majd kést rántott és azzal meg is sebesítette, mire ő a revolverét használta.

A rendőrségen a nyomozás során az

is kiderült, hogy Lausev-Csapdarics ellen verekedések és szurkálások miatt már több ízben folyt eljárás.

A meggyilkolt holttestét vasárnap délelőtt boncolták fel a görög-keleti

temető hullaházában. A boncoló orvos: Perazsics Bozsidar dr. megállapította, hogy a revolvergolyó a jobboldalon, a második és harmadik borda közt hatolt be és a halált tüdővérzés okozta.

Szabadlábra helyezték a szombori Agrária igazgatóit

A szabadlábra helyezés formai okokból történt Wamoscher és Molnár ellen a beogradi rendőrség új eljárását indít

Beogradból jelentik: A beogradi törvényszék hétfőn délelőtt formai okokból elrendelte a szombori Agrária igazgatóinak, Wamoscher Lászlónak és Molnár Samunak szabadlábrahelyezését és utasította a beogradi rendőrséget új eljárás megindítására. Wamoscher és Molnár már hétfőn délelőtt elhagyták a fogházat.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste dr. Sztepanovics Vládát, Molnár és Wamoscher védőjét, aki a bonyolult ügyről a következőket mondotta:

— Petrovics Györgye, a feljelentő, a szombori Agráriának hatszázezer dinár kölcsönt adott 1925 július 1-jei lejáratul. Az Agrária a kölcsön fedezetül husz vagon cukorról szóló kötlevelet adott át a hitelezőnek. Pár hónappal később Petrovics egy újabb háromszázezer dináros kölcsönt bocsátott Wamoscher és Molnár rendelkezésére, akik ennek fedezetül négyszáz darab cservenkai cukorgyári részvényt adtak át Petrovicsnak. A részvények átvételét Petrovics 1925 február 2-án kelt levelében ismeri el, amely levél az ügy iratai között megtalálható. Az Agrária a kölcsön lejáratá előtt részletekben négyszázötvenezer dinárt visszafizetett a hitelezőnek, a többire nézve Molnár Samu, aki a lejárat napján július 1-én megjelent Petrovicsnál, megegyezést ajánlott fel. Molnár felszólította Petrovicsot, hogy a zálogleveleket adja vissza, Petrovics azonban ezt megtagadta azzal a kifogással, hogy az Agrária a husz vagon cukorra nézve szállítási kötelezettséget vállalt.

— Az Agrária Wágner István szombori ügyvéd utján is felszólította a zálog-

levelek visszaadására a beogradi hitelezőt, időközben pedig négyszázötvenezer kilencezer dinárt letétbe helyezett a beogradi kereskedelmi bíróságnál. Petrovics mindenáron szeretett volna a husz vagon cukorhoz hozzájutni, ezért a szombori törvényszéknél keresetet adott be az Agrária ellen, a bíróság azonban elutasította keresetével. Az ítélet szintén megtalálható az iratok között. Miután Petrovics beláta, hogy ilyen módon nem tud a több mint két millió értékű cukorhoz hozzájutni, bíróságon kívül próbálta céljait elérni. Tárgyalásokat kezdett az Agrária igazgatóival, akikkel megegyezést is kötött, melynek értelmében kötelezte magát, hogy a négyszáz darab cservenkai részvényt és a husz vagon cukrot visszajuttassa az Agráriának és visszafizeti a négyszázötvenezer kilencezer dinárból az Agráriának visszajáró százezer négyezer dinárt. A megegyezést Molnár Samu ceruzával írta és ezt a ceruzaszöveget Petrovics megmásította, úgy hogy az Agrária szállítási kötelezettséget vállalt.

A szabadlábra került Molnár Samu munkatársunk előtt kijelentette, hogy az egész följelentés egy zsarolási manőver.

— Petrovics Gyökával már a múlt év augusztus 29-én volt egy üzleti ügyünk, amelyből kifolyólag ellene büntető feljelentést akartunk tenni. Ez a feljelentés is csak azért maradt el, mert Petrovics a kölcsönügyben hajlandónak mutatkozott a megegyezésre.

Petrovics, a feljelentő, munkatársunk előtt kijelentette, hogy Wamoscher és Molnár Samu ellen tovább fogja folytatni az eljárást mindaddig, míg ki nem derül a teljes igazság.

A budapesti rendőrség kihallgatta Friedrichet, Szilágyi Lajost és Pallavicinit

Bonyodalmak Windischgraetz naplója körül

Budapestről jelentik: Friedrich Istvánnak a nemzetgyűlés legutolsó ülésén tett nyilatkozata következtében a rendőrség tudvalevőleg szükségesnek találta a Friedrich-vacsora résztvevőinek kihallgatását. A vacsorán jelenvolt politikusokat hétfő délelőtre idézték meg a rendőrségre. Délelőtt fél tízkor megjelent a rendőrségen Friedrich István, akinek kihallgatását Katona Rezső rendőrfőtanácsos azonnal megkezdte. A kihallgatáson, mely fél tíztől háromnegyed tízenként óráig tartott, a francia megbízottak képviselőjében résztvevő Auer Pál ügyvéd.

A francia megbízottak közül egyik sem jelent meg a kihallgatáson.

Katona Rezső rendőrfőtanácsos arra nézve intézett kérdést Friedrichhez, hogy

a hamisítványok kilséit ki mutatta meg neki és a kész hamisítványokat mikor látta először?

Friedrichel egyidejűleg a rendőrség kihallgatta Szilágyi Lajost arra vonatkozólag, hogy milyen formában tette Windischgraetz Lajos a Mészárosra vonatkozó kijelentését.

Délben Pallavicini György őrgyőr is megjelent a rendőrségen és jegyzőkönyvbe mondotta, hogy a Friedrich-féle vacsorán hogy folyt le a beszélge-

tés Windischgraetz és a vacsora többi résztvevői között.

A rendőrség táviratilag megkereste a török hatóságokat, hogy dr. Mészáros Gyulát, aki Anatóliában tartózkodik, azonnal hallgassák ki,

hogy tisztázódjék, mi része van a frankhamisításban.

A Friedrich-vacsorán résztvevő Kutkafalvy Miklóst és Lingauer Albint csak kedden délelőtt fogják kihallgatni, mert sem Kutkafalvynak, sem Lingauernek nem tudták a rendőrségi idézést kikézbessíteni.

Csernyánszki nem adta ki Windischgraetz feljegyzéseit

A sokat emlegetett Windischgraetz-napló ügyében új fordulat állt be. Megállapítást nyert, hogy

Csernyánszki Aladár dr. megtagadta az ügyészségen Windischgraetz feljegyzéseinek kiadását.

Csernyánszki bejelentette Sztrache főügyésznek, hogy nála semmiféle, Windischgraetzről származó napló, vagy memóriaszerű feljegyzés nincsen, birtokában van azonban bizonyos feljegyzéseknek, amelyeket Windischgraetz herceg készített a fogházban a vádirat be-

nyújtása után. Csernyánszki egyben kijelentette, hogy

ezeknek a feljegyzéseknek a kiadását megtagadja.

mert a feljegyzések csupán a védőügyvéd informálására készültek és e tekintetben az ügyvédet a hivatali titoktartás köti. Őt tehát a feljegyzések kiadására kényszeríteni nem lehet. Kijelentette még, hogy egész előadását hajlandó esküvel is megerősíteni.

Az ügyészség megállapította, hogy Windischgraetz

egy szabaduló fogollyal csempészte ki a jegyzeteket védőjének, Csernyánszki Aladárnak.

A levél kicsempészéséért Windischgraetzet fogelmi büntetéssel fogják sújtani.

Izgatott tanácskozások a kormány tagjai között

Rakovszky Iván belügyminiszter báró Prónay György miniszterelnökségi államtitkár kíséretében hétfőn délelőtt felkeresték Pesthy Pál igazságügyminisztert, akivel bizalmas tanácskozást folytattak.

A tanácskozásba később bevonták Thinkó Zoltán koronaügyész-helyettest és Sztrache főügyészt is.

Az elterjedt hírek szerint a tanácskozás a pótnyomozás újabb adatait vizsgálták meg és megvitatták, hogy

a kormány indítson-e sajtópórt Pallavicini György őrgyőr ellen,

vagy fentartsa-e előbbi álláspontját. Döntést a tanácskozás nem hoztak, mert ebben a kérdésben Bethlen István miniszterelnök fog végérvényesen határozni.

A tanácskozás délután félkettőig tartott és utána Pesthy Pál igazságügyminiszter felkereste Vass József miniszterelnökhelyettest, akivel ismét hossza ideig tanácskozott. Ámbár hivatalos helyen a tanácskozásról minden felvilágosítást megtagadtak, hétfőn este Budapesten az a szenzációt keltő hír terjedt el, hogy ezek a megbeszélések Windischgraetz naplójára vonatkoztak, mert

a herceg naplója hétfőn az ügyészség birtokába került. A naplószerű feljegyzések rendkívül súlyos adatokat tartalmaznak

és az értekezlet résztvevői arról tanácskoztak, hogy a kormány milyen módon hozza nyilvánosságra a napló tartalmát.

FELLENDÜL

AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tisztes nyomtatványokhoz jussanak, előnyarakt szabtunk meg kisparosok és kiskereskedők számára

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt

500 drb finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért

Olcsóbb mint ha cégtől vagy nélküli papíron levelez.

Olcsóbb mint ha papírszövetekre írja a számlát.

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. A szöveget mi fordítjuk.

JÓ PAPIR — IZLÉSES KIVITEL

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTEL MELLETT

MINERVA NYOMDA

SUBOTICA

HIREK

•••

Száz halott egy sorba...

Két párisi fiatalember, névszerint Jules Chargot és René Dumoure orvos-tanhallgatók együtt látkak a Quartier Latin egyik szűkös diákszállásán és mint ezt már a hagyomány is megkivánja, éheztek. Ha az ember éhezik, korg a gyomra. A korgó gyomor fekély egy jobbérzésű ébresztőórával. A korgó gyomor gondolkodásra kényszeríti az éhezőt és így jött rá a két orvos is arra, hogy pénzt kell keresniük. Abban, hogy ilyesmire rá jön az ember, még nincs semmi zseniális, manapság sokan szönek hasonló fantasztikus terveket, de a korgó gyomor ötleteket is ad és ezért megbecsülhetetlenek az ő szolgálatai. Vannak emberek, akik megélnék a lég hátán is, a két orvosnövendék tehát aránylag sokkal könnyebb helyzetben élt a Szajna partján. A szerencsés megoldás nem késett soká. Egyik este, ahogy öngyilkossági tervekkel foglalkozva baltagtak a folyó partján, kiáltozásra lettek figyelmesek. Egy fuldokló ember könyörgött segítségért a vízből és Chargot hirtelen elhatározással ledobta a ruháit és beuszott a fuldoklót megmenteni. Hosszas és izgalmas küzdelem után sikerült is az életmentés, a tömeg lelkesen megjelenezte a bátor diákok és másnap a rendőrségen megható beszéd kíséretében kiutalták neki az életmentésért járó hivatalos honoráriumot, száznyolcvan frankot.

A két diák boldogan élt pár napig és ekkor alapos számításokat téve, elhatározták, hogy felcsapnak hivatásos életmentőnek, mert az egy jövedelmező, reális foglalkozás. Rendszeres előtréning után el is kezdték a dolgot, persze mindig más és más kerületben. Dumoure felmászott a hid karfájára és amikor a járókelők odarohantak, hogy megakadályozzák tettében, »szervusz világ, meguntalak!« felkiáltással a vízbe vetette magát. Kollégája, aki véletlenül éppen arra járt, természetesen utána ugrott és pontosan az utolsó pillanatban megmentette a halálraosztott ifjút. A tömeg lelkes üdvözlésére közöttük mentek be a rendőri ügyeletre, ahol leolvasták keze közé a száznyolcvan frankot. Az öngyilkosnak pedig meg kellett ígérnie, hogy többet nem ugrik a vízbe. Szem nem maradt szárazon a lélekemelő jelenetnél. A két fiatalember szorgalmas munkával valóságos kis vagyont szerzett össze, minden gyönyörűen haladt a legutolsó öngyilkossági komédiáig, amikor is szegény Dumoure már tényleg fuldoklani kezdett, de barátja csak nem ugrott utána. Végül is egy éppen arra járó halászcsónak mentette ki a szerencsétlent. Dumoure dühöngve támadt cimborájára és felelősségre vonta, amiért nem sietett segítségére. A jóbarát cinikusan válaszolta:

— Nézd, éppen most olvastam a vizügyi rendőrség hirdetésnyét, amelyben az áll, hogy ha élt mentenek ki, azért száznyolcvan, ha halottat, azért két-százszáz frank jutalomdíj jár.

Az olvasó ezeketán azt várta, hogy a felháborodott öngyilkos lemeszározza a hűfen barátot, de nem úgy történt. Hazamentek a lakásukra és mivel Chargot kijelentette, hogy ő már elfutott és különben is árt a szervezetének a hideg vízbe való ugrálás, elhatározták, hogy más megoldást keresnek. Az anatómiai intézet hullaházából naponta kicsempésztek egy holttestet, amelyet aztán a folyó egy enyagott partján a vízbe eresztettek. Futólépésben követték végig a parton a víz sodrát, előreszaladtak egy hidig és ekkor Chargot hangosan elkívánta magát:

— Né, egy holttest van a Szajnában! Az emberek mind odarohantak, a két életmentő pedig bérelt csónakot a hullá-

után evezett és kihálászta a vízből. Gyönyörű napi jövedelem volt. Az ismeretlen öngyilkosok statisztikáját természetesen megnövelték.

Ezelőtt pár nappal éppen a századik hullá jubileuma előtt rajtavesztettek. Nagy díadallal vitték a legfrissebb holttestet, de a halottkémnek feltűnt az erős formalin illat, amely a preparált hullából áradt és nyomozni kezdett. »Valami büzlök Dániában« — mondták a megszeppent medikusok, de ekkor már késő volt, mindkettőjüket letartóztatták. Ilyen pech, ha igazi öngyilkosokat halásznak ki a Szajnából, ezért a gyönyörű leisztungért, egész biztos megkapják a becsületrend nagykeresztjét. A szofid, preparált bonctani hullákért pedig börtönbe kerülnek, ha csak meg nem térítik a kicsalt életmentési összegeket. Erre viszont a francia hatóságok vehetnek keresztet.

(—)

* Rodics érsek Becskereken. Becskerekéről jelentik: Rodics Rafael beogradi érsek, a bánáti egyházmegye apostoli adminisztrátora hosszabb távollét után Becskerekre érkezett. Az érsek legutóbbi utja alkalmával meglátogatta a zagrebi, ljubljani és maribori főpapokat. Vasárnap meglátogatta Rodics érseket dr. Alaupovics Drago mir, az államtanács alelnöke, akivel együtt vasárnap este elutaztak Beogradba.

— Elfoglalja hivatalát az új subotica pénzügyi tanácsos. A subotica főispáni hivatalhoz vasárnap megérkezett a legfelsőbb állami számvevőszék leirata, amely megengedi, hogy Kolakovic Danilo, a subotica pénzügyigazgatóság számvevőszéki főnöke más miniszterium szolgálatába lépjen át. Kolakovic Danilót, mint ismeretes, Subotica város pénzügyi tanácsnokának nevezték ki, de eddig nem foglalhatta el hivatalát, mert a pénzügyminiszterium státusába tartozott. Ez az akadály azonban most elhárult és Kolakovic, amint utódját kinevezik a pénzügyigazgatóságon, azonnal elfoglalja új hivatalát.

— Bácsmegeye közigazgatási bizottságának ülése. Szomborból jelentik: Bácsmegeye közigazgatási bizottsága hétfőn közgyűlést tartott Raics Svetislav alispán elnöke alatt. Az ülésen az adótárgyalások, pótdólfőlebbezések, építkezések és az árvaszéki pénzek elhelyezésének kérdésével foglalkoztak.

A subotica tanítók nem működnek együtt az új tanfelügyelővel

A tanítók viharos gyűlése — Tiltakoztak Ispánovics Mátyás kinevezése ellen

A subotica elemi iskolai tanítók egyesülete hétfőn délelőtt közgyűlést tartott, amely viharos jelenetek között zajlott le.

A tanítók egyesülete állást foglalt az ujonnan kinevezett subotica tanfelügyelő ellen, akivel a subotica tanítók nem hajlandók együttműködni.

A közgyűlésen, amelyet a zsidó elemi iskolában tartottak meg, Koca Momir elnökölt. Az ülés megnyitása után több tanító aláírásával indítványt terjesztettek elő, amelyben tiltakoztak Ispánovics Mátyás tanfelügyelővé történt kinevezése ellen. Az indítvány hangsúlyozza, hogy

Ispánovics Mátyás tanfelügyelő ellen különböző szabálytalanságok miatt már régebben több feljelentés történt,

amelyek tisztázására azonban még nem indított vizsgálatot a közoktatásügyi miniszterium. Emiatt a tanítók egy része azt indítványozta, hogy mindaddig, míg a közoktatásügyi miniszterium a feljelentések ügyében nem tejezi be a vizsgá-

latot, a subotica tanítók ne működjenek együtt Ispánovics Mátyás tanfelügyelővel.

Az indítvány előterjesztésére óriási botrány tört ki. Ispánovics hívei tiltakoztak az indítvány elfogadása ellen, majd három tanító tüntetőleg elhagyta a közgyűlést.

Koca Momir elnök végül is szavazást rendelt el és a közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

A közgyűlés elhatározta, hogy határozati javaslatot dolgoz ki, amelyet a tanítók országos szövetségének beogradi központja utján a közoktatásügyi miniszter elé fog terjeszteni. A határozati javaslatban kérni fogják Ispánovics Mátyás kinevezésének felfüggesztését és a feljelentések tisztázására vizsgálat megindítását.

Hír szerint február 18-án újabb feljelentéseket tettek Ispánovics ellen és a feljelentéseket a subotica főispáni hivatal már továbbította a közoktatásügyi miniszteriumhoz.

— Vajdasági demokraták egy sumadiai népgyűlésen. Beogradból jelentik: A demokrata párt vasárnap népgyűlést rendezett Kragujevácon, amelyen Setyev Szlavko képviselő és Popovics L. Milán, az „Odjek” főszerkesztője a vajdasági demokratapárt nevében, Angyelanovics Grga képviselő pedig a dalmáciai demokraták nevében vett részt. A gyűlés vendégei beszédekben a Sumadiával való együttműködés vágyát hangoztatták. A kragujeváci demokratapárt egyébként elhatározta, hogy Brankovics Ljuba eddigi képviselő a választások előtt létesült megegyezés értelmében leteszi a mandátumot és helyébe Pavlovics Jeremie vonul a nemzetgyűlésbe.

— A becskerekeli cukorgyári munkások szervezkedése. Becskerekéről jelentik: A cukorgyári munkások egyesülete vasárnap közgyűlést tartott. Elnöknek Mirkov Nikolát, titkárnak Hahn Ferencet választották meg.

— Megalakult Somborban a Radicspárt helyi szervezete. Somborból jelentik: Vasárnap délután a Doroticsele vendéglőben dr. Pernár Jován és Toj Iván, a Radics-párt két vezetőtagjának jelenlétében megalakult a Radicspárt helyi szervezete. A szervezet elnöke Pálics József lett. Az új pártszervezethez a bunyevác-sokac pártból kivált töredék csatlakozott.

— Rájics alispán rágalmozója a bíróság előtt. Beogradból jelentik: Rájics Svetislav bácskai alispán tizenhárom sajtópórt indított a Balkán című napilap ellen rágalmozás címén. A beogradi törvényszéken most tárgyalják a hatodik sajtópórt és a bíróság a rágalmozó cikkért felelősséget vállaló Mijics Ljubomirt egyhavi fogházra ítélte.

— Öngyilkosság. Noviszádról jelentik: Pozsarev Tosa mosorini jómódu hatvannyolc éves birtokos Mosorinban hétfőn reggel felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Aggok-háza Adin. Adáról jelentik: Az adai zsidószentegylet a múlt héten elhatározta, hogy a Putnik uccában egyik házat megveszi és ott menhelyet rendez be az aggok számára. A munkálatok már meg is indultak. Egyelőre öt öreg családot helyeztek el a menhelyen. Az aggok házának főgondnokául Müller Mórt választották.

— A bánáti Szokol-egyesület közgyűlése. A bánáti Szokol-egyesület vasárnap közgyűlést tartott, amelyen megválasztották az új tisztikart is. Elnök lett Pavlovics Gyóka ezredes, alelnökök Jaksics Sztóján (Kikinda) és Nikolics Emil, titkár Jovanovics Alekszander, a kulturszakosztály elnöke Sztanojevics Milos, pénztárnok Petrag Száva,

— Hamis tanulás miatt letartóztattak egy budapesti urileányt. Budapestről jelentik: A Kosztka-válópörben kihallgatták annak idején Szekeres Melánit, aki Kosztka ellen súlyosan terhelő vallomást tett. A leány ellen Kosztka ügyvédje hamis tanulás címén feljelentést tett és a rendőrség a feljelentés alapján az előkelő származású urileányt letartóztatta és átkísérte az ügyészségre, ahonnan azonban rögtön szabadlábra helyezték. Szekeres Melánia ellen az eljárás tovább folyik.

— Új jogi doktor. Noviszádról jelentik: Adamovics Sándort, dr. Adamovics István volt főispán, a noviszadi ügyvédi kamara elnökének fiát Párisban, a Sorbonne-on jogi doktorrá avatták.

— Öngyilkos lett egy kiskunhalasi ügyvéd felesége. Budapestről jelentik: A Hársia-uccal fürdőben hétfőn szublimálttal és lúgkővel mérgezte magát dr. Szilasy Tiborné, kiskunhalasi ügyvéd felesége. Az aszsonyot súlyos belső sérülésével a kórházba szállították.

— Hivatalvizsgálat a becskerekeli munkásbiztosító pénztárnál. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli munkásbiztosító pénztárnál hivatalvizsgálat folyik. A vizsgálatot Ugarkovics, az országos pénztár jogügyi előadója és Szmok számtanácsos vezetik.

— A becskerekeli háztulajdonosok a házbéradó leszállítását követelik. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli háztulajdonosok egyesületének vezetősége vasárnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a házbéradó leszállítása érdekében akciót indítanak. A háztulajdonosok különösen azt sérelmezik, hogy Becskerek a házbértörvény értelmében abba a kategóriába került, melynek azon az alapon, hogy a városban több bérbe nem adott lakás, mint a bérbe adott, kétféle házbérlőt kell fizetni. A helyzet azonban az, hogy Becskereken már 1906 óta nem volt lakásösszeírás, azóta pedig igen megsaporodott a bérbe adott lakások száma, úgy hogy most több Becskereken a bérelt lakás, mint a háztulajdonosok által lakott szoba. Az egyesület küldöttséget menesztett Alekszics Bogoljub polgármesterhez, akit a küldöttség felkért, hogy a város új lakásstatust állítson össze. A becskerekeli háztulajdonosok felkértek Rajics Tosa és Neuner Vilmos becskerekeli képviselőket, hogy akciójukat támogassák.

— Baeran védője föbelőtte magát. Brünből jelentik: A hazaárulásért elítélt Baeran német képviselő védője, dr. Geller Tódor öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka az volt, hogy a hírneves cseh ügyvéd felt, hogy elítélik abban a pörben, melyet egy kliense indított ellene család és sikkasztás címén.

— Az adai zsidó négyelet estélye. Adáról jelentik: Szombat este tartotta a négyelet műkedvelő gárdája jótékony-célú estélyét. Énekek, kuplék, táncok, tréfás jelenetek voltak a műsoron, amelyben Fränkel Rózsa, dr. Manheim Miksa orvos, Székely Bősike, Készeg Jenő Pál, Kaufmann Ilonka, Schlesinger Kató és Manó, Klein László, Kulinyi Mancika, Müller Szerén, Kasticher Ilonka, Manheim Rózi, Fränkel Ignác tűntek ki. Az estélyt Schlesinger Manó rendezte, Epstein Árpád konferált. Az estélyt reggelig tartó tánc követte.

— **A becskerekai tisztviselők fogyasztási szövetkezetének közgyűlése.** Becskerekéről jelentik: A köztisztviselők fogyasztási szövetkezte vasárnap tartotta meg közgyűlését Alekszics Bogolyub polgármester elnöke alatt. Grujics Novák, a szövetkezet igazgatója betérjesztette az évi jelentést, amely harminchatezer dinár tisztviseléséről számol be. A szövetkezet bruttó forgalma tizenhét millió, pénzügyi forgalma pedig tizenkét millió dinár volt. Így az ország százharminc tisztviselő-szövetkezte közül a becskerekai a negyedik helyen áll rentabilitás tekintetében. A közgyűlés ezután választott négy igazgatósági tagot Szibinyák Milán, Köhler Károly, dr. Gyurics Oszkár és Szubotics Szlávko személyében, továbbá egy pótagot és két felügyelő bizottsági tagot.

— **Szemző Gyula sajtópöre.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken hétfőn tárgyalták Szemző Gyula földbírókos első sajtópörét, amelyet azok ellen a hírlapírók ellen indított, akik annak idején megírták róla, hogy része van különböző játékbancok alapításában. A vádlott Békefi Géza, a bécsi *Stunde* budapesti tudósítója volt, aki kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. Tanukat jelentett be, akik igazolni tudják, hogy Szemző valóban résztvevett a játékbancok alapításában. Szemző hozzájárult a bizonyításhoz és ellenbizonyítást ajánlott. A bíróság az új tanúk beidézéséig a tárgyalást elnapolta.

— **Tengerész-lázadás a szovjet ellen.** Varsóból jelentik: Odesszában letartóztatták a „Marat” nevű orosz csatahajó legénységét. A letartóztatás oka hír szerint az, hogy a matrózok felkelést készítettek elő a szovjet ellen. Állítólag a szovjet más vidékein is nagyszabású összejövéseket leplezték le és eddig Karkovban, Kiebben és Odesszában összesen nyolcszáz embert tartóztattak le.

— **Hajószerencsétlenség a Dunán.** Pancsevőről jelentik: Szombaton éjjel a Pancsevő-beográdi dunaszakaszon a Kobjad nevű motorshajó Beograd felé vontatta a Zacki nevű uszályt. Az uszály a sötétben beleszaladt a szemközti jövő Cer nevű gőzösbe. A rázkódás következtében a Zacki uszály gépésze, Plesz Alajos belezuhant a vízbe és nyoma veszett. Plesz hulláját még nem sikerült megtalálni.

— **Letartóztatták a Barmat-testvéreket.** Berlinből jelentik: Az államügyészség rendelkezése letartóztatták Barmat Gyulát és Harryt. A letartóztatást azzal indokolták, hogy szűkös veszélye forog föl. Barmat Harry, amikor a letartóztatási végzést kihirdették előtte, súlyos szívgörcsöt kapott.

— **Jegyző-konferencia Becskereken.** Becskerekéről jelentik: A becskerekai főszolgabíró hivatalában hétfőn a becskerekai írási jegyzők konferenciát tartottak. A konferencián a községi és állami utakról és egyéb közigazgatási kérdésekről tanácskoztak.

— **Szabdlábra helyezte a budapesti rendőrség a Vági-párt vezetőit.** Budapestről jelentik: A vasárnapi tüntetés előkészítése miatt letartóztatták Vági-párti vezetők közül a rendőrség harmincat a toloncházba szállított, hetet az idegen-ellenőrző bizottsághoz utalt át, nyolcat pedig — **köztük Vági Istvánt is — szabdlábra helyezett.** Az időközben letartóztatott és őrizetbe vett Vági-párti vezető seregéből csupán hármat tartóztatott le és adott át az ügyészségnek a rendőrség, akik ellen ízgatás miatt indul eljárás.

Kényszerítik vallomásra a Somogyi—Bacsó-gyilkosság koronatanuját

Meghatározott személyek ellen folyik a nyomozás

Budapestről jelentik: Zboray Miklós dr. ügyvéd, mint Szenkovics Dénes volt székesfevárosi jegyző jogi képviselője, memorandumot adott át az ügyészségnek a Somogyi—Bacsó gyilkosság ügyében.

A gyilkosság ügyében megindított új nyomozás során a dandárügyészség most megkereste a budapesti büntető járásbírószágot, hogy Szenkovics Dénest, aki jelenleg forgalmi adóellenőr, a törvényben megszabott módon kötelezzék vallomástételre. Szenkovics ugyanis a honvédelmi ügyészségen a nyomozást vezető hadbíró ezredes előtt a vallomást megtagadta. Ekkor a honvédelmi ügyészség a hadbírószágot kérte fel, hogy a kihallgatást fogadtassa. Minthogy azonban ez a kísérlet is ered-

ménytelen maradt, a büntető járásbírószághoz kellett fordulni, hogy pressziót gyakoroljanak Szenkovicsra. Szenkovics kihallgatása azért fontos, mert *állítólag ő volt Beniczky Ödön informátora és joggal nevezhető a Somogyi-gyilkosság koronatanujának.*

A gyilkosság ügyében megindított vizsgálat befejezéséről egyébként még szó sem lehet. Tisztázni kell az illetékesek kérdéséről is, mert a gyanúsított katonai személyek közül azóta többen leszereltek, akik így jelenleg polgári bíróság illetékessége alá tartoznak. Az eljárást különben már nem ismeretlen tettesek, hanem meghatározott személyek, mint gyanúsítottak ellen folytatják.

— **A szentai kaszinó visszakapja lefoglalt könyveit.** Szentáról jelentik: A szentai Kaszinó Szárich Géza nyugalmazott polgármester elnöke alatt vasárnap tartott gyűlésén elhatározta, hogy a dal- és zeneegyletet újból felállítja. A kaszinóba bevezetik a telefont és a rádiót. A régi „Otthon” kaszinó több ezer kötetes könyvtárát, amelyet annak idején a hatóságok lefoglaltak és a központi iskolában és a városházán helyeztek el, most a kiküldött háromtagú bizottság, dr. Hacker Kálmán, Prekajszy Péter és dr. Zagoricza Iván összegyűjtötte, kibővítette és a könyvtárat ismét a tagok rendelkezésére bocsátja.

— **Új orvosdoktor.** Vermes Aladár orvosigazgató, Vermes Henrik noviszdai festékkereskedő fiát Bécsben e hó tizedikén az egyetemi orvostudományok doktorává avatják.

— **Andrássy Imre grófot szabdlábra helyezik.** Kassáról jelentik: A kassai törvényszék vádtanácsa úgy határozott, hogy hétszáz ezer korona kaució ellenében szabdlábra helyezi gróf Andrássy Imrét, akit gyújtogatás, csempészség és adóeltilkítás címén helyeztek vád alá. A gróf kedden hagyja el a kassai ügyészség fogházát.

— **Sürgönyileg letiltották a szentai nyugdíjasok fizetését.** Szentáról jelentik: Már egy hét óta várják a szentai nyugdíjasok, hogy nyugdíjukat megkapják és Martonosról, Sztarakanizsáról, Adáról, Molról naponként csapatostól jönnek a nyugdíjasok havi illetményeiért. Hétfőn megjött a kerületi pénzügyigazgatóság sürgönye, mely megtiltja, hogy a szentai járási pénzügyigazgatóság kiutálja a nyugdíjakat, míg a miniszter nem nyitja meg erre a hírt. A nyugdíjasok elhatározták, hogy a kerület és város országgyűlési képviselőjéhez, Sztrilich Bélához fordulnak közbenjárásért.

— **Hivatalnoksértéssel vádolt tanító.** Noviszdáról jelentik: A noviszdai ügyészség azzal vádolta Alekszics Zsarkó sztarifutaki tanítót, hogy a múlt évi december 21-én megtartott községi képviselőtestületi ülésen hivatalnoksértést követett el. A noviszdai törvényszék hétfőn felmentette a tanítót a hivatalnoksértés vádjáról.

— **Sztarakanizsai zsebtolvajlányt fogtak Beogradban.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség hétfőn őrizetbe vette Merites Berta sztarakanizsai cselédlányt, akit a beogradi nagy piacon tettenérték, amikor egy öreg ember pénztárcáját el akarta lopni. A lány a rendőrségen elmondotta, hogy munkát keresni jött Beogradba, de nem tudott elhelyezkedést találni, ezért zsebtolvajlással igyekezett pénzhez jutni. Két héttel az állomáson dolgozott, azután a piacra tette át székhelyét, de ott már az első alkalommal tettenérték. A tolvaj cselédlány ellen megindították az eljárást.

SPORT

A szubotocai Sport-egylet közgyűlése. A szubotocai Sport-egylet vasárnapi közgyűlése dr. Popovics Millivojt diszelnök-ké választotta meg. A választmány tagjai lettek: *Magyary Domokos, Nüszl Béla, Balázs Jenő, Ognyanov Milán, Szilák István, Takács Mihály, Matkovics Miklós, Gergics Antal, Bokor László, Temunovitch László, Sándor Árpád, Krnyanszky György, Raics Milán és Mészáros Dezső.* A tenisz-szakosztály tavasszal a második pályát is kiépíti a városi erdőben, kezdők számára. (Díjtalan oktatás.) A teniszesezők Balázs Jenőnél jelentkezhetnek (Rosszja-Fonciére.)

A Radnicski birkózóversenye. Noviszdáról jelentik: A noviszdai Radnicski sportegylet vasárnap házi birkózóversenyt rendezett. A verseny eredményei a következők: Légsúly (három induló): 1. Abt, 2. Messzmann, 3. Klenm. Pehelysúly: (öt induló): 1. Grünberg Viktor, 2. Häuser, 3. Vékás. Légsúly: (tizenhat induló): 1. Grünberg Rájó, 2. Katjanszki, 3. Meringer, 4. Szabadi. Könnyűsúly: (nyolc induló): 1. Vokshofer, 2. Frank. A verseny rendezése kifogástalan volt.

KINTORNA

A szubotocai Lloydban az egyik kártyázó társasághoz letelepszik egy szubotocai ur, aki az éneklésből keresi meg a kenyerét. Az illető mindenkit ismer a társaságban, csak egyetlen urat nem, akit az asztaltársaság minden tagja „doktor ur”-nak szólít. Az énekes hallgatja egy ideig ezt a tilalmat, majd abban a reményben, hogy most minden honorárium nélkül kaphat orvosi tanácsot, odafordul a „doktor ur”-nak titulált urhoz, aki nem más, mint Kolonics állatorvos és megkérdi:

— Ugyan kedves doktor ur, nem ajánlana egy jó szert rekedtség ellen. Pár napja nincs rendben a hangom...

— Mit ábrázol ez a festmény? — kérdi a zsüri egyik tagja a piktortól.

— Munkácsy temetését.

— Ne vegye rossz néven, kedves uram, de én inkább kíváncsi lettem volna az ön temetésére — Munkácsytól.

Az alábbi esetet egy jövevű szerződőről beszélt Budapestben, aki szenvedélyesen szereti rendezni a saját darabjait. Egy alkalommal rendkívül buzgón adott utasítást egy színésznőnek, hogyan kell felfogni és játszani a szerepét. A színház hásszerelmese oda lépett a szerzőhöz és gyöngéden figyelmeztette:

— Kérlek, ennek ne mutass semmit, ez egy kezdő színésznő, ez képes és tényleg úgy csinálja...

— Ez a ifu mindig az ellenkezőjét csinálja annak, amit mondanak neki.

— Nem csoda, az anyja telefonkapcsolón volt.

Szerelő: Kérek egy székelt!
Lakó: Talán inkább létrára volna szüksége...

Szerelő: Nem, az eset annyira bonyolultnak látszik, hogy le kell ülnöm és komoly megfontolás tárgyává tennem.

A nők olyan következtetések!
— Miből következtetted ezt?
— A feleségem ma reggel sodrófával kergetett ki a házból, aztán pedig elpanaszolta a mamájának, hogy elme-gyek hazuról, anélkül, hogy megszokolnám.

PATKÁNY PATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerertárban és drogériában továbbá a Torontai Agrárbanknál Veli-Böckereken.

KÖZGAZDASÁG

Miképen kell kiszámítani és befizetni a munkásadót?

A munkásadó befizetését a pénzügyi hatóságok most fokozottabban ellenőrzik; pénzügyi közegek jelennek meg a munkaadóknál, hogy ennek az adónak a befizetéséről meggyőződjenek. Mint-hogy a közönség egy nagy része még ma sincs tisztában ennek az adónak sem kiszámításával, sem fizetési módjával, szükségesnek tartjuk közölni a következőket:

Minden fizikai munkás — nemre és szolgálattól függetlenül — a munkaadótól hatvanöt éves koráig, ha évi keresete ötezer dinárt meghalad — a természetbeni járandóság pénzértékével együtt — tartozik munkásadót fizetni. Fizetni tartoznak tehát a művezetők, főgépészek, főmunkások, valamint a házielöljárók is. **Mentesek** a munkásadó fizetése alól a **mezőgazdasági napszámosok**, azonban azok a napszámosok, akik nem kizárólag a mezőgazdaságban dolgoznak, kötelesek évi átlagos keresetük után adót fizetni. Ezeknek adóját az **adókövető bizottság állapítja meg**. Az egyéb fizikai munkás adóját a **munkaadó tartozik levonni** és az állami adót a **Financzírszka Upravánál**, a községi pótdadót a községi adópénztárba tartozik befizetni.

Ipari vállalatok, pénzintézetek, szállodák, nagykereskedők, építési s egyéb vállalatok kötelesek a munkásokról az úgynevezett **Spisak**-ot kiállítani **két példányban**. Ilyen **Spisak** nyomtatvány megrendelhető a **Minerva-nyomda** Rt.-nél Szubotícán. A **Spisak**-ot minden hónapban két példányban kell kiállítani.

A **Spisak**-ba felveendő a tizenhét éves alatti és hatvanöt éves feletti munkások is. Ezekre vonatkozólag azonban az adatokat az egyes rubrikákban **nem kell beírni**, csupán a **Jegyzet**-rovatban kell feltüntetni a születési évet, hónapot és napot, illetve meg kell említeni, hogy évi keresetük nem tesz ki ötezer dinárt.

Az adó havonként utólag fizetendő. **A tulóra nem esik adó alá.**

A kis kereskedők, iparosok, földművelők (ez utóbbiak évi fizetéses béreseik után) magánosok (házielöljárók után) és egyéb munkaadók az év elején beadott vallomásuk alapján **negyedévenként tartoznak az adót megfizetni.**

Az adót a munkaadó jogosított a munkás fizetéséből levonni.

Minden fizikai munkás részére az adó befizetése alkalmával adókönyvet állítanak ki. Ezt a munkaadó veszi kézbe és ha a munkás a szolgálat elhagyja, a munkaadó köteles az adókönyvet kiszolgáltatni. Az a munkaadó, akinek a munkás szolgálatba lép, az adókönyvet átadni tartozik. Ha valamely munkás szolgálatbalépéskor nem tudja az adóbefizetését igazolni, **szolgálatba lépéskor**, az új munkaadó a legközelebbi alkalommal beszolgáltatandó **Spisak** jegyzetrovatában köteles ezt a tényt jelezni. Ha pedig az adót nem **Spisak**-kal, hanem negyedévenként fizeti, a munkás munkábalépése utáni három napon belül köteles bejelenteni a pénzügyi hatóságnak.

Új vonat beállítását kéri a bánáti kamara. Becskerekéről jelentik: A bánáti kereskedelmi és iparkamara a szubotícai vasutizgatóságtól Vrsacról Becskerekre új vonat beállítását kérte. A kamara a kérést azzal indokolja, hogy a piaci árusok és a közönség a mai menetrend mellett a délutáni órákban nem érhetnek vissza Becskerekre.

A vállalatok kereseti adóvallomása. Noviszadról jelentik: A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság rendeletet adott ki, amelyben felhívja a vállalatokat, hogy kereseti adóvallomásukat leg-

Azok, akik természetbeni lakást élveznek, a pénzbeli fizetésükhöz a lakás ellenértéke fejében havi 60—120 dinárt, az élelmezésért havi 240—480 dinárt kell felszámítani.

A munkásadó 1925 április 1-től van életben s ettől a naptól kezdve a munkás nem köteles negyedévenként kereseti adót fizetni.

Az állami adó 3,3%, a községi pótdadó maximuma 1925-re 1,6%, 1926-ra 1,1%.

A községi és vármegyei pótdadó számléka a munkásadónál a következőképpen számítható: 0,50 alapszámot szorozni kell a községi s vármegyei pótdadó százalékaival, a kapott számot 10.000-rel osztva kapjuk az illető községben fizetendő önkormányzati adók százalékát.

Példa a kiszámításra a következő: az 1925. évi április-június hónapokra szóló pénzügyi törvény 52. §-a szerint a községi pótdadó maximuma (magasabb százalékban való szedését csak a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság engedélyével lehet), míg a vármegyei pótdadó Bácskában 1925-re 15%-ban, az iskolai adó 5%-ban tett megállapítva. Ezek szerint tehát $300 + 20 = 320 \times 50 = 16.000 : 10.000 = 1,60$.

Az 1926-ra ezen % maximum 1,1%, mert az 1926. évi pénzügyi törvény 29. §-a községi pótdadó maximumát 200%-al engedélyezi, a vállalati és az I., II., III., IV. osztályú kereseti adó és a munkásadó után ehhez hozzáadva az $5 \times 15\%$ bácsmegyei vármegyei pótdadót, amely együttesen kitesz 220%-ot s ezt szorozva 0,50 alapszámmal, kapjuk a 11.000 arányszámot, melyet ha 10.000-rel osztunk, kapjuk az 1926. évre fizetendő önkormányzati munkásadó százalékát, vagyis kikerekítve 1,1%-ot.

Az a munkás, akinek 100 dinár heti fizetése van, tartozik fizetni állami adó-ha 3 dinár 30 parát, összes pótdékba maximum 1 dinár 60 p., összesen 4 dinár 90 p. Azokban a városokban, mint például Velekibecskerek, ahol a pótdadó 270% volt, néhány parával kevesebb. Az 1926-os évre az állami adó változatlanul 3 dinár 30 para, a pótdadó maximuma 1 dinár 10 para, vagyis összesen 4 dinár 40 para fizetendő.

Egyes pénzügyi hatóságok a **Spisakra** 5 dináros bélyeg ragasztását követelik. Ez a követelés nézetünk szerint alaptalan, mivel csak a **vallomásokra** kell 5 dináros bélyeget leróni, már pedig a **Spisak** nem vallomás.

Éppugy szabálytalannak találjuk, hogy azoktól az adózóktól, akik munkásadójukat negyedévenként tartoznak beszolgáltatni minden negyedévben követelik a pénzügyi hatóságok a vallomás beadását, holott a pénzügyminiszter 26.581/25. rendelet 7. §-a világosan kimondja, hogy a kiskereskedőknél, iparosoknál, gazdálkodóknál s minden más foglalkozású munkaadóknál alkalmazásban levő munkásokról a vallomás **évenként** január havában adandó be, tehát évente egyszer.

Ha a munkások évközben változtatják is gazdájukat, adójukat az eddigi adókönyvecskéjük alapján fizeti tovább a későbbi munkaadó.

később március 31-ig nyújtják be. A vallomásra, amelyet közvetlenül a tartományi pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani, öt dináros bélyeget kell tenni, a mellékletekre pedig két-két dinárt. A betérjesztési határidő elmulasztóira huszonöt százalékos bírságot rónak.

Előadás a gazdasági válságról és annak orvoslásáról. A szubotícai Gyárosok és Kereskedők Egyesülete szombaton, folyó hó 13-án este fél kilenc órakor taggyűlést tart, amelyen résztvesz dr. **Kostó Mirkó**, a noviszadi Kereskedelmi és Iparkamara titkára is. A gyű-

lés legfontosabb tárgya a gazdasági életet tönkretévéssel fenyegető válság okainak és a védekezés módjainak megbeszélése. A gyűlés keretében az egyesület felkérésére dr. **Kelleri Benő** szubotícai ügyvéd és dr. **Diamant Ernest** szubotícai törvényszéki bíró tartanak előadást. A gyűlés, amely legnagyobb mértékben érdekli úgy a gazdákat, mint a kereskedőket és iparosokat, abban a kérdésben is határoz, hogy a szubotícai gazdasági tényezők csatlakozzanak a zagrebi és a noviszadi tőzsdék által már megindított mozgalomhoz, amely a kényszereljárás eljárás visszaállítását kívánja kimondani. A tárgy fontosságára való tekintettel felkérjük az érdeklődőket, hogy az előadásra jelenjenek meg.

Felemelték az autóbiztosítás díját. A jugoszláviai biztosító társaságok csak az elmúlt évben kezdtek intenzívebben foglalkozni az autóbiztosítás ügynevezett **«kaszko»** ágazatával, mely az autónak tűz, lopás és baleset következtében előálló törés elleni biztosítást foglalja magában. A biztosító társaságok 1925. év január 1-ével e biztosításra vonatkozólag is kartellbe léptek és egyetemes díjtételeket állapítottak meg. E biztosítási ágazat azonban egészen új volt a társaságok előtt és így kialakult gyakorlat még nem szolgáltatott alapot az egységes díjtételek megállapításához, úgy hogy maguk a biztosító társaságok is csak próba évnek tekintették az 1925. évet. Apróba évben a biztosító társaságok nem valami jó tapasztalatokat tettek s kénytelenek voltak az 1925. január 1-ével életbeléptetett autótartókat a folyó év március 1-ével megváltoztatni és a díjtételeket átlag 75—80%-al felemelni. A korábban kötött biztosításokra vonatkozólag azonban még a régi olcsóbb díjtételek maradnak továbbra is érvényben.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1926. március 8.

Budapest deviza 1253,5—1258,5, valuta 1253—1258,5.

Prága deviza 59.675—60.175, valuta 59.375—58.875.

Berlin deviza 738,5—741,5 milliárd márka, valuta 735—739 milliárd márka.

Bécs deviza 1247,5—1251,5, valuta 1243—1249.

Trieszt deviza 43,60—44.

London deviza 276.

Zürich, márc. 8. Zárlat: Beograd 9,17, Páris 18,5250, London 25,24, Newyork 519,50, Brüsszel 2083, Milánó 2360, Amsterdám 20825, Berlin 123,70, Bécs 73,25, Szófia 3,75, Prága 15,395, Varsó 68,50, Budapest 72,80, Bukarest 2,195.

Beograd, márc. 8. Zárlat: Páris 204,50, London 263, Newyork 56,75, Milánó 227, Berlin 13,53, Bécs 801, Genf 10,94, Prága 168,50, Budapest 799, Szaloniki 80.

Zagreb, márc. 8. Zárlat: Páris 202,78—204,78, London 275,65—276,85, Newyork 56,627—56,927, Berlin 1353—1357, Bécs 799—803, Trieszt 227,22—228,42, Prága 168,10—169,10, Budapest 0,0798—0,0802, Zürich 1093,16—1097,16.

Noviszadi terménytőzsde, márc. 8. Buza: 3 vagon bácskai 75—76 kilós, 2%-os 267,50—270 dinár, 4 vagon bácskai 270—275 dinár, 3 vagon bácskai 77 kilós, 2%-os, 272,50 dinár. Zab: 1 1/2 vagon szerémi 177,50 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai, hajó, csatorna, pro április 15. 110 dinár, 2 vagon bácskai, Tiszahajó, pro április 15. 100%-os kassza, 115 dinár, 1 vagon szerémi, Rakek paritás 145 dinár. Mag: 1 vagon bácskai, noviszadi kerületi 260 dinár. Irányzat: lanyha.

Budapesti terménytőzsde, márc. 8. Az árutőzsdén nyitáskor az irányzat tartózkodó, a kereslet gyenge. A márciusi gabonakörtesek lebonyolítása simán fo-

lylik, nagyrészt májusra prolongálják őket. Prompt buza iránt alig van kereslet, csak a budapesti malinok keresnek jobbminőségű tiszta búzából kisebb tételeket. A csikágói piacról 2 ötnyelcad centes áresézt jelentettek májusra és háromnyelcad centtel lett olcsóbb a buza júniusra. A budapesti tőzsdén nyitáskor 385.000 koronával van kínálat 77-es búzában és 377.500 koronával fejemegyei búzában budapesti paritásban. A rozs elhanyagolt, csak prím pestvidéki rozs iránt van némi érdeklődés 200.000—222.500 koronás áron. A takarmánycikkék közül a tengeri gyenge, hidasméti állomáson 88 cseh korona a tengeri ára, budapesti paritásban a prompt tengeri 180.000, júniusi-júliusi 200.000 korona. A lisztüzletben nincs semmi változás, csak a helyi fogyasztás keres kisebb tételeket a 6500 koronás duplanullás alapon kalkulált vidéki lisztből.

Csikágói gabonátőzsde, márc. 7. Buza májusra 160, júliusra 139,625, szeptemberre 134. Tengeri májusra 78,375, júliusra 81,5, szeptemberre 83,5. Zab májusra 40,125, júliusra 41, szeptemberre 42. Rozs májusra 89,875, júliusra 90,5, szeptemberre 90.

Newyorki gabonátőzsde, márc. 7. Buza őszi vörös 188, őszi kemény 183. Tengeri 82,875. Liszt 750—775. Az irányzat búzában és rozsban nyugodt tengerinél tartott.

Rádió-műsor

Szerdán, március 10-ikén

(A városok mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (531—582,5): D. e. 11: Hangverseny. d. u. 4:15: Népszerű hangverseny. 7:30: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 9:20: Táncczene.

Grác (397): D. u. 4: Hangverseny. 7: »A negyedik parancsolat« (színházi előadás) 8:30: A rendőrzenekar hangversenye.

Milánó (320): D. u. 4:30: Jazz-band. 9: Quintett.

Páris (358): Este 10: Orgona- és harmónium-hangverseny.

Prága (368): D. u. 4:30: Délutáni zene. 8:02: Vidám-est.

Osló (382): Este 8: Zenekari hangverseny. 9:30: Opera-részletek.

Róma (425): D. u. Jazz-zene. 8:40: Hangverseny.

Königsberg (463): D. u. 4:15: Hangverseny. 9:50: Mandolin-zene, Quartett.

München (493): D. u. 4: Ifjúsági hangverseny és katonai-anekdóták. 8: »A jókedvű paraszt« című operette előadása.

Zürich (515): D. u. 3: Zene. 4: Táncczene. 8:30: Vidám-est.

Budapest (550): D. e. 9:30, 10:30: Hírek, közgazdaság. 11:30: Zongora-játék. D. u. 12:30: Hírek. 1:30: Zongora-játék. 2:30, 3: Hírek, tőzsde. 4: Mesék. 5:30: Cigányzene. (Hatszáz cigány hangverseny-sorozata). 7: Előadás. 8:30: Márkus Lily zongorahangversenye. 10: Táncczene.

Genf (760): Este 8:17: Zenekari hangverseny. 9:15: Hangverseny.

Ryvang (1160): Este 8:35: Zene-est. 9:30: Népszerű hangverseny.

Daventry (1600) — London (365): D. u. 5:15: Zene a Capitol-színházból. 7: Táncczene. 9: Varieté. 9:45: Quartett. 11:30: Hangverseny. 12: Táncczene.

Páris (1750): D. u. 5:45 és 9:30: Rádió-hangverseny.

Berlin (505): Este 8:30: Zenekari hangverseny. 10:30: Táncczene.

**BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE
ATLASZ D. BU ORGYÁRNÁL
Noviszad, Sumadijska 10. (A hullámhossz nélkül)**

Hirdetmény

Van szerencsénk a **Noviszadi tőzsdén** értesíteni, hogy **Noviszad** malinok az igen tisztelt **Noviszad** díjtalanul rendelkezésükre áll fiókjainkban.

Noviszad: Strossmayerova ulica 22.
Somborban: Kralja Aleksandra ulica.

**Meinl Gyula d. d.
kávés- és teabehozatal**

Foltok a szivárványon

— Regény —

Irta: Sz. Szigethy Vilmos

— Nehéz dolog, de majd megpróbálom. Odafurakodom én mindenkihez, mert oda lehet furakodni, ha akar az ember. Tudni kell a módját.

Az egész életének egyetlen nagy vágya volt, hogy bár csak egyetlen egyszer is a megyebeliek vendéglői törz-asztalánál ülhesse. A törvényhatóság-ha virális jogon jutott be, volt idő, hogy elkezdte stréberkedni, minden csip-csup ügynél felszólt a gyöndicsérte a főispánt, az alispánt, az egész tisztkart, fe a legfőbb joggyakornokig.

— A mintavármegye előtt kalapot kell emelni!

Közgyűlés után a Rózsabokorba vonultak az emberek, harsogott a jókedy — ott állt már az egyik közeli asztalnál Bengér. Mikor a csapat megérkezett, ő felállt, részint a tiszteletükre, részint hogy sosem lehet tudni, mire jó, ha az ember áll. Mindenestre közelebb van ahhoz, hogy álnyitálják és beressékkelik.

Vatámelyik szolgabíró, esetleg az árvaszéki címök, ilyenkor meg is szólította.

— Nagyon szépen tetszett beszélni, igazán hálásak vagyunk mindnyájan.

— Oh, kérem, kérem, én csak a meggyőződésemet vallom. Egy ilyen tisztikar...

— Azért mégis csak jól esik az ismerés, hiszen olyan ritkán van belőle része a vármegye napszámosának. Még egyszer köszönöm mindnyájunk nevében, de nem tartóztatom...

— A világért sem tartóztatni, semmit dojsom.

— Mégis... bocsánat, hogy elröveltem néhány pillanatát. Ajánlom magam, a viszonzulásra.

Nyújtotta kezét Bengérnek, s olyan volt az a készorítás, mintha yaskapocs tolná a helyére. Új már le, nem érted, hogy mit akarok?

Mindig ezt akarták. Kapott a tárgynyúlásért néhány barátságos szót, aztán kistűtöttök, hogy nem háborgatják s visszafittették a székere. De maguk közé nem hívták.

Soha, még véletlenül sem esett ez meg vele. Előfordult, hogy neki volt mondani valója valakinek, nagy leszámolást végzett magában, megindult, hogy na, most odajutok, elmondom a gondokomat, aztán ember legyen a talpán, ki kiemel a helyemből, ha egyszer közéjük telepedtem. — mosolygott kemény, átmenetileg a kiszemelt áldozatára s maga sem tudta, hogy ezzel rántott fel mindent. Az áldozat — fi-nom idezzent, mint a hermelin — idejkorán jelluzrott és szaladt elébe.

— Lehetek valamiben a szolgálata-ra?

Nem volt ez különös ellenszenv, csak tartózkodás. Ur emberek elkövet-ték néha, akkoriban azt a tréfát, hogy beinvitáltak maguk mellé a itakkerese-ket, voltak mulattak, vagy eimentek a sváb-terfály kisparos hájára és reg-gelg táncoltatták a suszternékat. kvater-káztak a mesterekkel — ez mind a tulfűtött kedély kirobbanása volt, ami-től hetekig meséltek az asszony-népük-nek. Bengérről az volt a nagyobb baj, hogy ő meg többnyire ilyen népséggel érintkezett, ha rájött a hazard-szenvedé-k, a legvámasabb helyek legfipiku-sabb alakjaival is kártyázott, szívesen elnyerte a pénzüket, meggyanusította őket, hogy pakliznak, zsebrevágta, ha sánza ördögnek hívták — de védelem-ért hozzá fordultak.

Mikor egyszer egy nagy lopás ügyé-ben nyomozott a vármegye rendőrsé-ge s keresték az orgazdákat — valaki azt mondta:

— Oda kell menni a Bengér városzo-bájába, egyszerre megtalálják minden-kit a kishensei között. Csak úgy, vaktá-ban.

Nem is lehetett nálnál alkalmasabb lejtet találni az alispán ellen való tá-madásra. Akkor már nagyon el volt keseredve a befontások közül egykori

iskolátársai egyre gyakrabban köszön-tötték foguk mögöl sziszegett, óvatos, féltő szervusz-szal — hát itt az ideje, hogy egy kis erőt mutasson.

— Félve szólamlók meg, tekintetes megyebizottság... — kezdte szavait, amire a karzatról belecsvegett egy női hang:

— Elhiszem, hogy jól!

Csendes nevetés szaladt végig a ter-men, a főispán gépiesen nyult a csen-gőhöz.

— A Török Tsászárnó volt! — sugta oda Vucsetics az elnöknek.

Bengér majdnem zavarba jött, a ren-geteg ember kavargott, beszélt, min-denki a hang irányába fordult. A szép asszony ragyogó egyszerűségében, kos-zoruba kötött hajjal, akkor már mozdul-atlanul, mereven állt a páholyában.

— Méltóztassanak meghallgatni a szó-nokot, mondta a főispán s Bengér foly-tathatta.

Látszott, hogy nagyon beszédre készűl, hatalmas aktatómeg előtte, folyton azo-kat rendezgeti, néha közben is jegyez, mint akinek még jutott valami az eszé-be.

Előbb a vicinálisok általános természe-tével foglalkozott. Kinek van azokra szüksége? A népek volna, ha az ő ér-dekeit elézzené ki. De ahelyett, hogy a falvakon vezetnek keresztül, csak a nagybirtok érdekeit szolgálják vele.

— A mi fővicinálisunk is elkerüli a Cschnokot, Imrefalvát, Tuzogót, Gyer-tvánligetét, Annaházát, Bodzást és Bu-zákot, ahonnan közel ötvenezer lelket szállíthatna a városba...

— A Bengér-írodába, — csiesergett közbe megint egy hang, mire a főispán erősen megrázta a csengőt.

— Nem tudom, ki volt az, de figyel-meztetek mindenkit, hogy őrizze meg a tanácskozás komolyságát. Ne zavarják a szónokot.

Klenőczy önkéntelenül is felnezett a karzatra, akkor vette észre, hogy a Török Tsászárnó kitarató merevséggel bá-mul le rá.

Felmosolygott hozzá, a kezével is leg-yintő mozdulatot tett, mintha azt mon-daná.

— Ne bántsa, hagyja most beszélni, Majd én!

— Látom, hogy meg akarnak zavarni, folytatja Bengér, azért mégsem fojtják be-lém a szót. Igenis állítom, hogy ötven-ezer lelket vonnak el a várostól, csak azért, hogy a vicinális a Pártay-urada-lom minden trágyadombja előtt megáll-jon tisztelésre. Ha ez a vicinális létio-gosultsága, amely tíz százalékos pótd-adóval sarcolja a vármegyét, akkor nagyszerűen tölti be hivatását.

— Méltóztassék a tárgyra térni, fi-gyelmeztette a főispán. A tárvsorozat-on a zárszámadások szerepelnek.

— Ez is oda tartozik. Képet akarok festeni az alapról, a kiindulásról, hogy aztán esattanthassam el a karikásomat. Erre egész váratlanul harsant fel a ka-cagás, A pupos emberkének mintha minden himlőhelyében vérvörös apró koboldok ugráltak volna, úgy égett az egész arca.

— Csend, nyugalom! — intették saót-lan szemlátékkal a rendezők a hiveiket. Nem szabad bántani, hadd beszéljen.

Klenőczy is az alakához illesztette az ujját, úgy nézett fel a Török Tsászárn-óra, amit az mosolygva, fejcsóválva viszonozott.

— Mi az? — kérdezte értetlenül Kle-nőczy.

— Hát az, hogy csókot dohsz felém, magyarázta diszkrét értelmezéssel az asszony s olyan szende tekintetet vá-gzott hozzá, hogy attól fogva Klenőczy már nem nézett fel rá.

— Mit kacérkodik ez itt velem azért a rongyos kalugyerért, mikor utvis meg-fapia.

Nagy figyelemmel kezdte kísérni Ben-gert, aki akkor már a vasutak történeti fejlődését magyarázta s ősi köröket jel-lemezett, amelvekben nem voltak az alis-pánok eevuttal elnökei a vicinálisok igazgatóságának.

(Folyt. köv.)

TELEFON 868.
SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA
Üzletemet Scholska ul. 2. alól
6 szám alól
(Ispánovic festő mellé)
saját házamba helyeztem át.
emulfolgva sokkal olcsóbban
árusítok nagyban és kicsinyben
saját égetésű hófehér
Friss **MESZET**
Építési **MESZET**
Portland **CEMENTET**
Rostált **FÜSZENET**
Pécskéslester mosott
KOVACSSZENET
Prím b. földi
KOVACSSZENET
TÜZIFAT felvágva is
Az árut díjmentesen
rendelítéssel helyére szállítom

Chamotte-tégla és liszt
Keramit-tégla és lapok
Gáz-, furó- és foresőv
Gyári raktár, gyári áruk
Findeisen Gustav i Drug
Novisad
Hotel Orient épület
Telefon 439.

Rövid, donga ludtápas
lábakra
ortopéd cipő
legszakszerűbben.
KLEIN
cipészénel készűl
Subotica, Pašičeva ul. 6.
Kimaradt cipők saját árban
kaphatók.

21 lóerős, alig használt
„LANCIA“
4 személyes autó
olcsón és sürgősen
eladó.
Érdeklődni lehet
DARVAS FÜLÖP
Sombor, Pariska ul. 2.
Telefon 333.

ÜZLETTÁRS
keresetűk biztos és jundó
zlethez, legalább 100.000 di-nár készpénzzel. Az illetőknek az üzlet vitelében aktív részt kell venni, vesztegesség kizárva, befektetés biztosítva. Csak komoly referenciások irának „RENTABILIS ÜZLET” jelígerre a kiadóba.

Eladó
ház
Somborban
a városletrszel helyén
Uros cār t. 6. szám
alatt.
Folytatóztatással szolgál
RÓNAI LÁSZLÓ
SOMBOR

Fő az egészség

Jó egészségben lehet csak eredménye-sen fizikai és szellemi munkát kifejteni. Ha kinozza testét továbbá is erős zök-kneéssel, melyet okoz minden egyes lépés a kemény borsarkon. Hordjon Ön is Palma kaucsuk sarkot és talpat és hamarosan észlelni fogja, hogy milyen jótétemény a ruganyos járás. Palma kaucsuk sarok és talp kétszer olyan tartós és mégis olcsóbb mint a bőr.

6-7000 lakosu községben
temetkezési egyesület alakításához
temetkezési cikkekkel foglalkozó egyéneket keresünk.
Ajánlatokat „Szerencse fel” jelígerre a kiadóhivatalba.

Az uri közönség figyelmébe!
Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy alkalmat kívánok adni az olcsó és elegáns ruhá-kodásra, ezért finom angol öltözetekből öltönyt, felöltöt és ulstert az alant ártakon készítek:
öltöny 2000, 2200, 2400 dinár
ulster vagy felöltő 1800—2400 dinárig
fekete sakkó, mellény, csikos nadrág 2500, szegve 2600 dinár.
Kérem, hogy vételkényszer nélkül győződjenek meg áruim minőségéről. — Magamat a n. é. kö-zönség jóindulatába ajánlva, vagyok,
kiváló **HÖLZS SIMON** angol uriszabó Novisad,
tisztelettel Futoški put 12

DRVAR
faárkereskedés Cankijak I.
Vinkovačka cesta 1

Lego csöbbs bevasárlási forrás fűszer árulása
1 liter kitudó siller bor D. 7.—
1 liter kitudó fehér bor D. 8.—
1 liter finomított szesz D. 50.—
Rum és likör eszenciák kaphatók
NOJCSEK GÉZA
fűszerkereskedő cégnél
SUBOTICA 1894

BÉRELNÉK
gyógyszertárat
városban, esetleg nagy községben. — Ajánlatok „Biztos garancia” jelíge a'att Schmolka hirdető-jébe Novisad, Futoška 2. küldendők.

Tölgyfa távirda-oszlopot
12-20 cm-ig, 100 dinárig.
Komplett teknek is kitudó.
BRAČA IVKOV
STAPAR

Verseny nélküli árak!
A legelegánsabb
QUERMACHER
csak 800 dinár
Gyári levakat:
KRAUSZ EDE
BUTORAKTÁRA
NOVISAD
800 DINÁR
Kérjed fényképes ajánlatot!

STEINER cukrászdájában olcsóbb lett a sütemény, darabja 3 dinár

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mmindazoknak, akik boldogult jó férjem elhalálása alkalmával szomorú gyászomban szíves részvételükkel felkerestek, ezúton mondok hálas köszönetet.

Ozv. Pollák Gézáné.

Objava licitacije.

Državni Komesar na sekvestranom imanju „Braća Karas“ u Horgošu prema rešenju gospodina Ministra Pravde S. br. 882. od 1. marta ove godine izdavaće na javnoj licitaciji, koja će se održati u kancelariji ovoga komesarijata na dan 26. marta 1926. god. pre podne u 10 časova 8 madj. jutara vinograda, koji se nalazi u Kraljevom Bregu na 1 godišnji zakup.

Uslovi mogu se videti svaki dan za vreme zvaničnih časova u kancelariji komesarijata.

Dražba za kupca vredi odmah, a za imanje, kada g. Ministar Pravde odobri.

Državni komesar
Nečitljiv potpis s. r.

Speiser Ferenc és Thurszky Pál ügyfeleink át akarják venni a „Svetlo“ Električno Poduzeće sombóri céget, ezért felhívják nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket 15 napon belül jelentsék be.

Dr. Kosta Popović és dr. Reže Gal ügyvédek.

A Felsőbácskai Vendéglősök Egyesületének Elnöksége ezúton értesíti összes tagjait a legújabb pénzügyminiszteri rendeletről, mely szerint minden italmérséssel foglalkozó üzletre kötelező, hogy szembeutűnő helyen a blokkokra vonatkozólag nyomtatott táblákat függessen ki. A tábláknak aszerint, hogy az üzlet pauszálét fizet, vagy minden fizetés után blokkot ad, a következő felírásnak kell lennie:

1. Ova radnja mora izdavati račune na monopolskim blokovima za sve potroške (cehove).

(Ezen üzlet minden fizetés alkalmával tartozik blokkot adni.)

2. Ova radnja plaća paušalnu taksu za sve potroške pa ne mora izdavati monopolske račune.

(Ezen üzlet minden számla (fizetés) után pauszálét fizet s így blokkot nem tartozik adni.)

3. Ova radnja za potroške (cehove) do 10 dinara plaća paušalnu taksu, a za potroške (cehove) preko 10 dinara mora izdavati račune na monopolskim blokovima.

(Ezen üzlet 10 dinárig pauszálét fizet, 10 dináron felüli fizetéssel blokkot tartozik adni.)

Minthogy ezen rendeletnek különbeni büntetések terhe mellett 14 napon belül eleget kell tenni és a kifüggesztendő tábláknak egyformáknak kell lenni, felkérjük összes tagjainkat, hogy a kellő utbaigazítás végett minél előbb jelentkezzenek az egyesület elnökénél.

Subotica, 1926. március 5.

A Felsőbácskai Vendéglősök
Egyesületének Elnöksége.

ELŐÍRÁSOS TÁBLÁK

VENDÉGLŐK ÉS ITALMÉRŐK RÉSZÉRE
CIRIL ÉS HORVÁT SZÖVEGGEL

A „MINERVA“ NYOMDÁBAN KAPHATÓK

Gabonaüzletben

raktárnoki Allást nyerhet
agilis fiatalember

Csak szakmabeliek ajánlata,
fizetési igényük megjelölésével a
kiadó továbbít

2070

Jótállás a biztos eredményért!!
REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskerek.

Viszonteladók:

- Subotica Herzi drogeria
  - Ada Kurtos Mi os vegyeskereskedés
  - Ada W. if Soma vegye kereskedés
  - Arač (Torontál) Veselinov gyógyszerár
  - Bajmok B. Jassa Bertalan
  - Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
  - Bač-Petrovselo Kolofon Károly gyógyszerár
  - Čantavir Krausz Mor vegyeskereskedés
  - Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
  - Galgony Toth L. Jos vegyeskereskedés
  - Novisad Dimov S. N. főlegkötő
  - Kosta Živojnovics drogeria
  - Mašić gyógyszerár
  - Lukács Zsigmond drogeria
  - Nakovo (Banat) Barány Lajos gyógyszerár
  - Szombor Fehér drogeria
  - Senta Banffy Gyula gyógyszerár
  - Gilicksthal Zoltán gyógyszerár
  - Jovanovits Vojislav gyóg s ertár
  - St.-Kaniza Domokos János gyógyszerár
  - Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
  - Veliki-Beškerek Kovács drogeria.
  - Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés
  - Vršac Flórian G. és Fiai vaskereskedés
- Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

Vendéglősök figyelmébe!

Nagy alkalmi vétel!

Egy 30 éve fenálló vendéglő-szálloda járás-szék-helyen, piactéren, praktikus beosztással, 28 méter hosszú nagy táncteremmel, a helyiségben elsőrendű és a legjobb vendégek által látogatott urí kaszinó, Polgári olvasókör, gyönyörű nyári kerthelyiség, villany, vízvezeték, nagy udvar, konyhakert, vendéglősnök kényelmes 4 szobás lakás és minden szükséges jókárban levő mellék-helyiségekkel, alkalmi és elfogadható áron eladó és azonnal birtokba vehető. — Ugyanott acetylen gázberendezés, egy 40 láng erős, e téren a legpraktikusabb fagy és robbanás mentes, harisnyás égős, komplett felszereléssel eladó. — Ugyanott cement-ipari gyári berendezés, egy hidraulikus cementlapprés a legújabb minta szerinti schablo. nokkal, csőformák stb. eladó. — Ugyanott vető. cirokmag 500 kilogramm olasz importált eladó.

Ehrenfeld Sándor, N.-Kanjiža (Banat)

BORBÉLYOK és FODRÁSZOK

Magyar nyelven megjelenő

BORBÉLY-FODRÁSZ SZAKUJSÁG

-ból mutatótanyságot levelezőlap megkeresésre,
ingyen küld

KÖNIG KÁROLY fodrász szakiró
Targumures (Románia)

A belügyminiszterium 2446. sz. rendelet alapján az

EGYENLŐSÉG

az egyetemes zsidóság hetilapja

ISMÉT KAPHATÓ

Megrendelhető:

MAVRO HAJMANN SUBOTICA
2073 KARADJORDJEV TRG 12.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926. április 17—28

Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarára.

Vámezabadrak. A legjobb eladási alkalm. Áru és személy-állítási kedvezmények bel- és külföldi vasutak és hajózási társaságoknál. Vízumkedvezmények

Központi iroda:

Budapest, V., Szemere utca 6

Tb. képviselőt:

Dr. Szilágyi Géza, Beograd, Strahinića Baza 43/a

STARA-MORAVICÁN

a volt Kohut-féle jelenleg Farkas-féle nagyvendéglő teljes berendezéssel, mozigéppel, villanyberendezéssel és teljes felszereléssel valamint a vendéglőhöz tartozó Facsar közben levő hatalmas pingvél és jégveremmel együtt szabad kézből eladó. Közlelőbbi felvilágosítással Dr. Popovics Milivoj ügyvéd szolgál, Suboticán.

HOTELPENZIO ZELENTRA

ZELENKA (BOKA KOTORSKA)

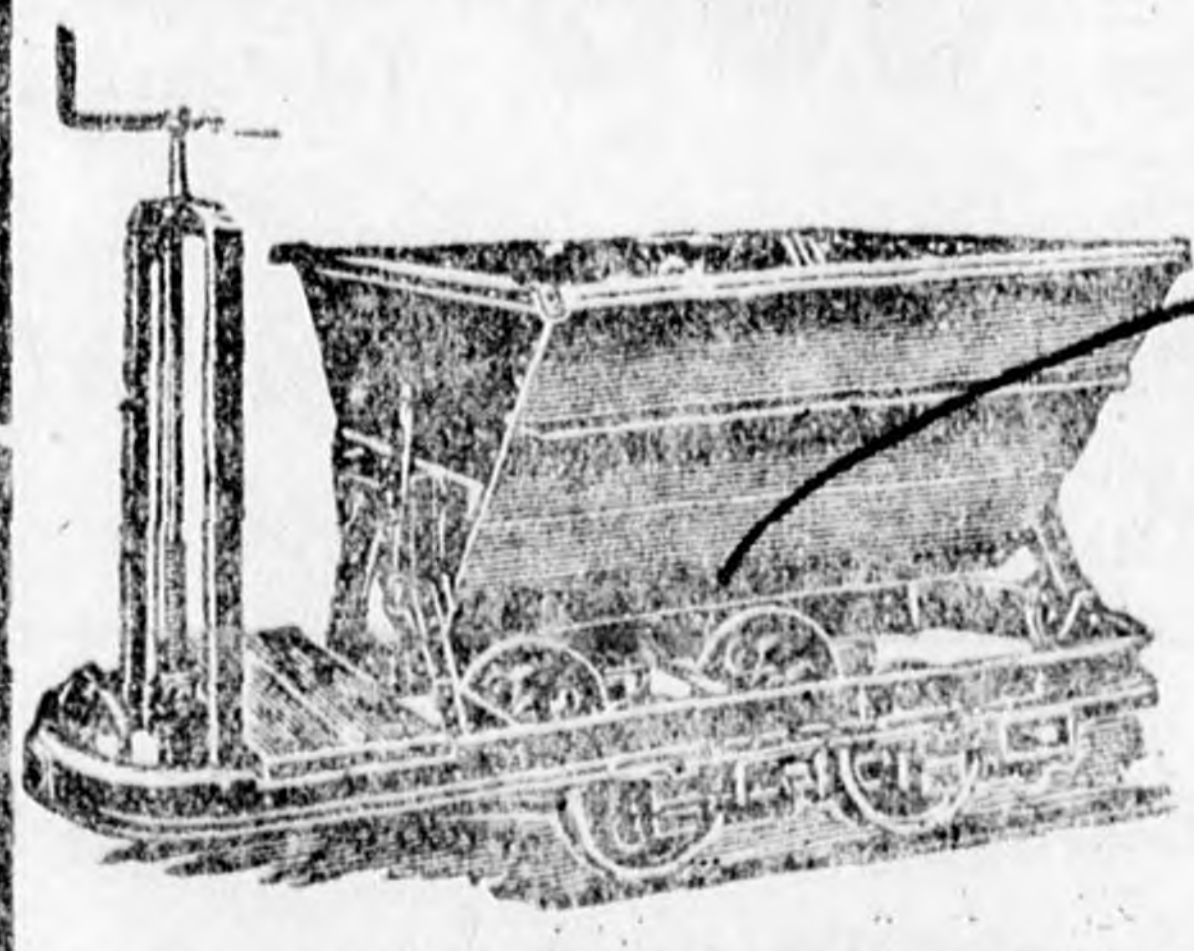
Dalmácia legkényelmesebb üdülő- és fürdőhelye. Nagy park. Vízi sportok. Gyönyörű kirándulások. Bácskai konyha. Teljes ellátás 60 dinár; április 1-től szept. 30-ig 70 dinár személyenként naponta

Dr. Magyar Anial örökösök, tulajdonosok

1940

KESKENYVÁGÁNYU

VASUTAK

sinek, s'inszegek, hevedercsavarok, hordozható vágány, váltók, fordítókorongok, acélöntésű kerekek, kerékpárok, billenőkocsiak, téglakocsiak, répakocsiak, kőszállító kocsiak, erdei kocsiak, alkatrészek, mozdonyok stb.

A GYŐRI VAGONGYÁR
kivásnti gyártmányainak kizárólagos eladása

„RECORD“ ipari- és kereskedelmi r. t.
keskenyvágányu vasutosztály, OSIJEK, Beogradska nlica 2.

Kaie illatszertár

ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladónak árendedmény. Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.

KORZO MOZI

Hétfő—szerda
Nagyvilági házasság
Színezett filmattrakció, 7 felvonásban, a modern szerelmi házasság kulissza titkaiból.

EGESZ HETEN A LIFKÁBAN

FEHÉR APÁCA
Mindkét rész egy szerepre
Főszereplő: LILLIAN GISH
Minden előadás 10 tagú zenekar hangversenyez

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételére számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegely mellékelendő.

VÉTEL-ELADÁS

Féltáron vásárolhat üzlet-átvétel miatt kész férfi-női- és gyermekruhát, bőrkabátokat, gumiköpenyveket. Öltönyraglán, férfi vagy női télikabát 550 dinárért, gyermekruha, kópény vagy télikabát 350 dinár. Bőrkabát 900 dinár. Esőkabát 300 dinár. miből készlet tart. Védőkre utánvéttel, meg nem felelő esetben a pénzt visszaadom. Régi helyiség főter, új helyiség februártól kezdve Gyümölcs-piac, Földes Samu, 96

Jóforgalmu cipészüzlet azonnali eladó. Franja Vena Petrovaradin, Srem. 1789

Jókarban levő Rusztor 8 koszi utányos áru eladó. Kovács György, Stara-Kanjiža. 1992

Gyógyszertár, magyar, német közszérum négy orvossal, sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 2000

Teljes illatszertaru üzletberendezés utányosan eladó. Karadžićeva ul. (Bárányköz) 7. 1312

TEGLA, első- és másodrendű, valamint faszlét-, kvas- és olajos-tegla VI-ÉKRE minden mennyiségben legutányosabban szállít karvágóruvartelepéről. Gled Bernát teglgyáros, Subotica. Ugyanott köbméter- vagy vasastéga legolesőbban kapható. 1306

Kerések egy 3 HP benzinnmotort. Križan György, Kisač 305. 2030

Elköltözés miatt sürgősen eladó 4 drb 35-40 HP négy tonnás telerautó "Waffa" gyártmányú, 2 abríncsos első kerékeken új gumival, jó karban lévő, üzemben is megtekinthető. Stulčić József, Bezdán (Bačka). 2078

Nyersolaj traktor avancé 16 HP, háromkerékelv és egy 7. számú 2 aítos Wertheim-kassz utányosan eladó. Subotica, Zagrebačka ulica 17. 2091

Láda 6 honlap vadász-kutya. Cím VIII. Crnojevićeva 32. 2067

Méhészet 15 család teljes felszereléssel eladó. Cím: Neorčich Kalmán, Subotica, Palička put 125. 2094

HÁZ

Zagreban, a Petrova ulica alsó részén, 300 m²-es a föntével párhuzamos, építésre kiválóan alkalmas, olesón eladó. Felvilágosítással és árakkal szolgál VI. Milinović, Zagreb, Kamenita ul. 7. 2081

Szülőltványok ameddig készlet tart. eladó. Bolbecher Ferenc, eng. szülőiskola, Belaorkva (Bača). 2077

Eladó egy kombinált abrichter 60-as, egy szállítófürés 70-es, egy mozi-80-100-as, egy fűgép 60-as, kőszőrű szappará, teljes szerzőmű szilakkal és transzmissió Kirchner. Vári két éves 6 lóerős motor Kulan, Kralja Petra ulica 173. 2050

A város közvetlen közelében a vágóhid mellett 18 léc szántóföld, egy részben bevetve, hasznosbérbe kiadó. Közlebbit Dr Horváth Mörice ügyvéd irodájában Subotica, Litka mozi épület. 2076

Zsák. Háziszővősi erős kenderzsákoka bármily tételben szállít. Martin Stein, Kisač. 2051

Diszjennők kültetésre hasznos, darab fájvillamosságok, pálmák, rózsák, bukszusok, mindenféle virágfajok kaphatók. Parkirozást vállal. Elővirág nagykereszet, Szegedi ut. Cementipar mellett. 1973

Eladó sarokház Zednikben miut mellett, alkalmas faterlepek vagy bármilyen üzletnek. Ugyanott egy lános Hoffier ragánjáró garnitúra. Cím: Faragó Menyhért, Zednik. 1998

Házamatpékséggel együtt szabadkézből eladom. Bővebbet Lőnc Lajos, tulajdonosnál, Staribec, 2038

NARODNI BIOSKOP

Március 8, 9 és 10-én, hétfőtől—szerdáig
Nagy szenzáció! Mindenki betekinthe a film-színészek életébe, ha megnézi a „HOLLYWOOD”
c. vígj. történetet, 6 felvonásban, amelyben a leghíresebb színészek szerepelnek: Pola Negri, Betty Compson, Agnes Ayres, Baby Peggy, Charlie Chaplin, Max Lennett, Vito Valdi, William S. Hart, Rin-Tin-Tin.
CECIL de MILLE a „Tizparancolat” híres rendezője rendezte a filmet!

LEVELEZÉS

Reflektor. Örök csinos vagyok. — igazán van, — de azért együttlétnék minden pillanata mégis újabb szeplőtlen boldogságokkal gvarabílna felelhetetlen, esküvőmóros emlékeinket. 2059

FIFI KOLMI VIZ

FOGLALKOZÁS

Kinderfräulein od. Frau zum 4 jährigen Knaben u. 1 Jahr alten Mädchen, die auch in häuslichen Arbeiten mithilft, mit sofortigen Eintritt gesucht. Schlangener, Oslobodjenja ul. 11. 2026

Újves manikürkísaszonny, ki a fésülésben járatos, állást keres. Velekre is elmenne. — Ajánlatokat „Mennikür” feligére a kiadóba. 2057

Kiszegítő kerések felvétel 25-től három létre. — Földes Ferenc gyógyszerész, Ečka. 2035

Gazdasszonynak elmentő háztartás minden ágában járatos fiatalasszony. Cím a Bácsmegyei Napló novisadi fiókkidóhivatalában. 2032

Helyi részletgyűjtőket keresek azonnali belépésre. Ajánlatokat a Bácsmegyei Napló fiókkidóhivatala továbbít. 2031

Angol és szerb tanítás. Hetenkint kétszer havonként 80 dinárért. Magánórák 30 dinár. Cím: Miloša Obilić (Bognár) 4. 2022

Nagyobb városban lévő jóforgalmu, jövedelmező üzlethez tőkével rendelkező társat keresek. Cím „Biztos Jövő”. 2038

Starakanizára (Bačka) magyarajku róm. kath. szerédkántort keresek. Nőtlenek vagy magányos, nyugdíjas, munkát bírók irjanak, akik az összes kántori teendőket önállóan végezni képesek. Különbélatratu udvari szoba lakással és havonta készülőzönz kivánalmakat megelőbb tudassák Kek Béla főkántorttal. St. Kanjiža. 2050

Kisgyermek mellé a nőnek azonnali belépésre ítházból vagy idősebb leány vagy özvegy ke-testetik. Német nyelv kívánatos. Ajánlatok a kiadóhivatalába kérek. 1978

Fiatall borbélyseréd alkalmas alkalmazást kaphat Székeli Józsefnél Apatinban, Pá-úca. 1983

Gyógyyszerészt vagy gyógyszerésznőt alkalmatlának, kitünő kondíció. Ajánlatokat Szabó Ervin gyógyszerész Padina (Bánát) kérek. 2053

Érettségivel gyógyszerészkvarkornoknak tanulókat, szerb, német, magyar nyelvismerettel. — Cím: Schwarz József, Párdány. 1877

Nem okleveles gyógyszerészt vagy kózzott gyógyszerészt makornokot azonnali belépésre felvesz Pinter gyógyvtár. 1932

Nőtlen kiszolgált kate szabósegéd alkalmazást keres egy konjektos minturi munkára. Roka László Bezdán, Pusztu u. 595. 1853

Gazdasszonyi állást keresek azonnali belépésre. — Ajánlatokat „Gazdasszony” feligére Topola, posta kérek. 2062

Elektromérnök, 24 éves, hadkötelezettségének eleget tett, magyar, német, olasz, francia nyelvudás-sal, megfelelő alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 2010

Jó munkás tüziember alkalmas alkalmazás felvesz Újves Antal B. Topola. 2035

Okl. gyógyszerész 1 1/2 évi praxissal április 1-ére állást keres. Beszél szerbül, németül, magyarul. Bővebbet Schmolli hirdetőjében, Novisad, Futoski put 2. 2079

FIFI KREM

Élhető üzletbe gazdasszonyt keresek, 25 éven felültek már jelentkezhetnek. Lehet külföldi is. — Özv. Lux Morné, Sombor, Lastina ulica 7. 2033

Tanonc felvétetik Wilhelm villanyszafelénél. Pašićeva ul. 2. 2087

Telefonszám 508 Telefonszám

Lusztereket nagy és gazdag választékban, szolid áron beszerezhet a

Subotica Villamos Vasut és Világítási RT.-nél Kostina ulica 1

Ház Somorban azonnal beköltöhető eladó. Közvetlen vasúthoz, közel a fűtőházhoz, amely 2 lakásból áll. Első 4 szobából, fürdőszoba, konyha, sok szükséges mellékkelviségekkel, másik 2 szobából, konyha, szükséges mellékkelviségekkel. Egész házban vízvezeték, parkett, új udvar, háromfi udvar disznóáll, nagy kert gyümölcsfakkal, fél kert lucernával, nyáron át teheniartásra. Az egész ház nagyon jó állapotban van. Érdeklődni: Radišić ulica 34. 1972

Jókarban levő kocsit használt 4 üléses Ford-automó utányosan eladó. Cím: Postafik 28, Velička-Kilinda. 1673

Szervogázmotor 12 HP két éve üzemben, kővel és hozzátartozó szerzőműkkel, olesón eladó. Schmidt, Vardara-Belle, Baranja. 1977

Bognárok fizvelmébe. Elsőrendű bognárfa akác, kőris, tölgy és szil kaphatók mindenféle mértékben kaphatók Riddick, Somhor mellett Melchner Jánosnál (lakás vasuti vendéglőben). 1947

BÁNYALATOS OLCSON ELADÓ: Arany, ezüst zseborák, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, cigarettatárak, raglánkabátok, utazóbundák, nőiingek, nyári takarók, vászonkézimunkák, cirilbetűs írógépek, különféle illatszerek, kölniz, Champon, Bayrum, parfümök, Sultana kávé, finom rézagy két szemeles új matraccal és ellélszekerennvel. Nagyobb mennyiségű finom szaviaszövet, férfi és női raglánoknak, egy 4-es és egy 3-as Wertheim-kassza, F. Kiss adásvételi intézet Subotica, VI. krug, Trumbićeva ulica br. 11. Csirkepiac. 2020

Spediteurkocsi könnyű teherképesség, 8 mm-ig alig használt eladó. Skotus-Viator ul. 82. 2020

UI zongorák, pianinok, csakis elsőrendű világ-márkát, a legrosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves állás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kapható Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Vérvörös narancs egy dinártól feljebb, lekvárnarancs különként, májaga, datolva, sós hering. Din. 2 kapható Kiss István, barátok templománál. 2061

Eladó 20 HP gyári magánjáró inversohajtomotort drb új hengerezés, esetleg elcserelelné, csőlő-géppel. Nica Neckov, Ban-Arapelovo. 1818

KÜLÖNFÉLE

Elcserelelném a beltéren levő két szoba-konyhas lakásomat szvszobás lakással. Cím: Kézimunka-üzlet, Sokolska ul. 2. 2011

Pompadour kozmetikai szalon arcápolás, manikür, nőifodrászat, hajfestés, Inuecával 30 perc alatt. Tavibérlet naponta fésülés 100 dinár. 1987

Újvelek konzuli látogatását legolesőbban végezi. Beküldés posta után. Nemzetközi Joda, Kralja Aleksandra 9. Subotica. 1885

Csinosan butorozott, decai szoba azonnali kiadó, esetleg két személynek. Sokolska ul. 18. 1705

Ineco-Rabid valódi angol hajfestéket használjon. Az angolok pedánsak, azért alánlom önnek is. Kapható drogériákban vagy illatszertárakban vagy Hammerkramernál, Sombor. 1612

Butorozott szoba kiadó. Ugyanott 10 házikoszt kapható. Bővebbet: Grün Márk cipészüzletében, Čiril i Metod trg. 1968

Szabóüzletnek alkalmas üzlethelyiséget keresünk. Cím: Sudarović ul. 20. 1968

Fékség bérbeadó minden berendezéssel üzlettel és lakással. Para Lazara ulica 43. 2092

Különbélatratu butorozott szoba konyhával kiadó. Kumičićeva ul. 16. 2065

Üzlethelyiség két egy másbanviló, kiadó május 1-ére. Zmaj Jovin trg 5. Narodna Banka szemben. Bővebbet Kohn Mór cégnél. Telefon 112. 2029